

I nyúucarij ti jaxaj je'ej ti i Jesús tyi'tíj tyaataséjratyej a'íjci i Juan

I nyúucarij ti jin uhuatyóochej

1 ¹A'íi pu a'íin pué'een i nyúucarij i Dios ti jaaté'exaa a'íjci i Jesús ti ajta Ciriístu' pué'een, ta'aj ij i Ciriístu' huo'taséjratye'en a'íimaj i maj jahuiire', je'ej ti jiyel'tzín atyojo'rényesij. Ciriístu' pu'ij séej jo'ta'ítയാaca' i ti tajapua' tyi'huire', ti'ij jaataséjratye'en a'íjci i Juan, ²a'íi pu'ij já'mua'ixaatye' i nyúucarij ti a'yan tyi'ja'yájna, ajta tyámua' tyá'mua'reej a'íjci i nyúucarij ti Dios jimi já'ma'can, a'íjna jime' je'ej ti huaríj i Jesús ti ajta Ciriístu' pué'een.

³Che' huatóotyamua've'en a'íjna i ti huá'ixaatye' i nyúucaria'ra' i Dios, miche' majta huatóotyamua've'en i maj janamuaj, majta ja'tzaahuatye' a'íjci i nyúucarij, ji'nye pu'ríj tin a'ájna atyojo'rényesij ti'ij a'yan tye'mej je'ej ti tyé'yu'si' a'íjci jitze i yu'xarij.

Juan pu hua'tyoytje' a'íijma i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta' ti aráahua'puaj tya'rá'asej

⁴Nyáaj i nyaj Juan pué'een, nyáaj nu já'muatyoytje' mu siaj arahua'puaquej jusi'rii a'áa ti huataca'aj a Asia. Siata'aj ja'ancuriá'an i ti jin tyámua' tyajamuaatá', ajta jamuaatyápua'ritye'en i ja'mua tzajta', a'íjna ti jájcuaj imuáj séjria'ca'aj, ti ajta i'íj séejre', ajta jusén jin séeria'aj ta'mej, miche' majta tyámua' jamuáa'uurej i júuricamej i maj aráahua'puaj ará'asej i maj a'áa já'sejre' jo'tij i Dios jo'tyájcaj i ipuárij japua, ⁵che' ajta a'íin tyámua' tyajamuáacha'íin a'íjna i Jesús ti ajta Ciriístu' pué'een, i ti néijmi'i jin tyámua' een, ajta a'íin pué'een i ti anaquéej huatájuuriaca', ajta a'íjna jin antyúumua'reej ti tyihuo'ta'íjtje'en néijmi'caa i maj tyityatatyíj íyan i cháanacaj japua. Ciriístu' pu taxie've', ajta juxúure' jin tyu'nájchitaca' ti'ij tajapua huatányuunyij i tyaj jin ootyá'ítzee i Dios jimi, ⁶a'íi pu taatá' tyej tyij jamuán tyu'ta'íjtaj, ajta ta'antyíhuo tyej tyij tyu'tyáhuire'en a'íjci jimi i Dios ra', i ti ajta jajvástara'. Che' a'íin huápu'i'ij naa huasé'rihua'an, ajta néijmi'i jin tyu'ta'íjtaj jusén jime'. Che' a'yan tyá'ra'nyij.

⁷Ciriistu' pu jéetirij jitze aje'cáamej. Néijmi'i mu jaséjran, a'íi mu majta jaséjran i maj jaajé'caj, majta néijmi'i i tyeétyee mati'ij mana'aj pua'máj a'yan séejre' i cháanacaj japua, a'íi mu juyiinyen mati'ij jaaséj. Che' a'yan tyá'ra'nyij.

⁸“Nyáaj nu a'íin pué'een i ta'nájcaj, nyajta i tu've'tyajtij”, a'yaa pu tyí'xaj a'íjna i tavástara', ti ajta Dios pué'een i ti néijmi'i putyí'uurej, i ti ajta jájcuaj imuáj séjria'ca'aj, ajta i ti jusén jin séeria'aj ja'mej.

Juan pu jaaséj a'íjci i Ciriistu'

⁹Nyajta nyáaj Juan, i nyaj já'mua'ihuaara' pué'een, nyajta nu jimi séejre' i Jesús a'íj nu jin nyajta ja'mua jamuán tyu'ta'íjtaj i Dios jimi, nyajta ja'mua jamuán jajpuéetzij na'mej tyej tyij néijmi'i jin tyo'táviicue'. A'yaa nu tyihuó'ixaaj i nyúucaria'ra' i Dios, nyajta jaaxájtaca' je'ej ti huaríj i Jesús, a'íj nu nyij jin a'áa já'nami'huaca'aj jo'tij ja'ráahuachij a jáata' ti a'yan tyaja'rájtyapuaj tíjin Patmos.

¹⁰Ti'ij a'ájna putyí'rijcaa mati'ij pua'aj jana'michej i tavástara', a'íi pu i júuricama'ra' i Dios a'yan rájve nyéetzij jimi, nyati'ij nyij jáanamua'jri' ti nyahuárita' a'tíj ca'nyíin jin naatajé, a'yaa pu namuajria'ca'aj ti'ij tipua'aj a'tíj ucáajijhua i a'huáj jitze, ¹¹a'yaa pu tyí'nye'ixaatya'ca'aj tíjin:

—Ootyéeyu'xaj i yu'xarij jitze je'ej paj tyi'tíj tyí'sej, pajta je'en huo'ta'ítyi' i maj arahua'puaquej jusi'rii i Dios jimi, a'áa ti huataca'aj a Asia, a'ájna a Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, ajta a'ájna a Laodicea.

¹²Nyati'ij nyij ooré'nyeeriaca' nyej nyij jaaséj a'tíj ti tyí'nye'ixaatya'ca'aj, nyati'ij a'yan huaríj aj nu nyij arahua'puácaa huaséj i cantyíj ti japuan antyítaa á'yil'ij, ajta ooroj jin taavijhuaca'aj, ¹³ajta a'ájna jé'ta' jo'tij ja'antytítzajmee, síij pu a'áa huatyávaaca'aj ti a'yan huasé'rihua'aj ti'ij tyévij, a'yaa pu eenye' tyi'tyéchajca'aj cáanarij jime' ti títi'ij, ajta puásij jin ahuóoji'ca'ca'aj ti ooroj jin taavijhua. ¹⁴Cuéeinavi'can pu cácipuaca'aj, ti'ij muxáj a'yájna ti'ij ajta huasé'rin i séerij, ajta i jí'sáara' a'yaa pu huasé'rihua'aj ti'ij tiéj. ¹⁵Ajta i icájra'an a'yaa pu huasé'rihua'aj ti'ij tyi'tíj ti me'estíj, huápu'ij pu naa tyi'tyama'astáji'caa, ajta ti'ij tyí'xajtaca'aj, a'yaa pu namuajria'ca'aj ti'ij jo'tij ja'ancáamui'yej ti tyájujhua'naj ca'nyíin jime'. ¹⁶Ajta i jumuáca'ta' pujmua' pu arahua'puácaa i xú'ra'vej iityáaca'aj, ajta i tyényi'tze' pu éejnyinyiica'aj i chúun ti huápu'ij tyí'itzi'j ajta juxa'aj tya'antámuamuaa. Ajta i nyéerima'ra' a'yaa pu tyá'taaca'aj ti'ij i xicáj ti néijmi'i jin eerá'jxirej.

¹⁷Nyati'ij jaaséj, aj nu nyij arájvej jo'tij ja'ra'íicajmee, ya cuxáa naamuí'. Aj pu'ij a'íin na'ajtamuariej i jumuáca'ta' ti pujmua' jime' i jumuáca', ajta a'yan tyinaaté'exaaj tíjin:

—Capáj tyí'tziinye'ej, nyáaj nu a'íin pué'een i nyaj anájcaj, ajta i nyaj uvé'tyajtij, ¹⁸nyajta a'íin pué'een i nyaj júurij. Nyáaj nu huámui'ijcaa, nyajta ijíj nu jusén jime' júurij. Nyáaj nu a'íjna jin antyínyamua'ree nyaj hue'tyáanaaj jo'maj já'cui'nyij, na'ríij nyaj hui'rátoonyij. ¹⁹Ootyéeyu'xaj i paj períj jaaséej, je'ej ti ijíj tyi'tíj tyí'sejre' ajta je'ej ti tye'mej majca'huáyee. ²⁰A'yaa pu huatóomua'aj je'ej paj tyi'tíj tyu'séj, i xú'ra'vetyee i maj aráahua'puaj ará'asej i paj huo'séj i nyaj hui'tyáaca'aj nyamuáca'ta' pujmua', ajta a'íjna i ti aráahua'puaj ará'asej i ti cantyíj jitzán antyítaa á'yilij ti ajta ooroj jin taavijhua: I xú'ra'vetyee i maj aráahua'puaj ará'asej, a'íi mu a'íin pué'een i maj tajapúa tyí'huiire' majta a'íjna jin antyúumua'reej mej mij huó'cha'iin i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta', ajta i ti aráahua'puaj ará'asej i ti jitzán i cantyíj antyítaa á'yilij, a'íi pu a'íin tyi'pué'een i tyeyúuj aráahua'puaj ti tya'rá'asej.

I nyúucarij ti huata'ityi'huaca' a'íjma jimi i maj Éfeso jóosi'rii

2 ¹Pata'aj a'yan tyaata'ityi' a'íjci i ti a'íjna jin antyúumua'reej ti huó'cha'iin a'íimaj i maj a'áa jóosi'rii a Éfeso ti jime' yee: “A'yaa pu tyí'xaj a'íjna i ti hui'tyáa' i jumuáca'ta' pujmua' i xú'ra'vetyee i maj aráahua'puaj ará'asej, ajta a'áa ja'yil'vej jo'tij ja'antyitáatimee i ti ooroj jin taavijhua. ²Nyáaj nu néijmi'i mua'reej je'ej siaj tyityetyúucha'ij, nyáamua'ree siaj jéehua tyí'muarie' siajta jéehua á'viicue're', siajta quee hua'xie've' i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'ij. Siajta seríj huo'mua'aj i maj a'yan tyúusejrataca'aj maj a'íin pué'een i Dios ti hua'antyíhuoj, ma' ajta quee camu a'íin pué'een, a'yaa xu sij tyihuo'taséjrataca' maj a'íin pué'een i maj tyí'hue'tacaa. ³Jéehua xu jajxié'vi'ra'aj siaj sij néijmi'i jin tyo'táviicue', siajta a'íjna jin jajpuéetzij, nyejitzé ma'can. ⁴Nyajta nyáaj nu jamuaeté'exaatye'ej i siaj jin ootyá'itzeerej nyéetzij jimi, a'íjna jime' siaj quee che' a'yan tyí'nyaxie've' siati'ij anaquéej tyí'nyaxie'va'ca'aj. ⁵A'íj xu jin jo'támua'reej jo'siaj tyi'tíj jin jo'tyá'itzee nye jimi, siajta seequéj tyú'mua'tyij, a'yájna siati'ij anaquéej tyityetyúucha'ica'aj. Ajta tipua'aj sequée a'yan huárinyij, nyáaj nu ja'mua jimi jo'ma'aj na'mej, nyej nyij jamuá'ari' a'íjna i ti antyitátzaj i ti ja'mua jimi séejre', a'yaa nu rinyij tipua'aj sequée seequéj tyú'mua'tyij i Dios jimi. ⁶Maj siajta mua'aj, xá'puí' xu ricij a'íjna jime' siaj quee jaxie've' je'ej maj ricij a'íimaj i maj a'yan hua'tamuá'muaj tijin nicolaítas, i nyaj nyajta quee nyáaj hua'xie've'. ⁷A'íjna i ti iityánamuaj, che' jáanamuaaj je'ej ti i júuricama'ra' i Dios tyihua'ixaatye' a'íimaj i maj jusi'rii i Dios jimi. A'íimaj i maj néijmi'i jin tyu'tyámue'tin, a'yaa nu tyihuo'tá'sij maj jáacua'nyij a'íjna jitze ti séejre' i ciyéj ti jin júurij tá'ra'nyij, a'áa ti ja'távej jo'tij huápuí'ij naa jo'éen i Dios jimi.”

I nyúucarij ti huata'ítyi'huaca' a'íimaj jimi i maj Esmirna jóosi'rii

⁸Pata'aj a'yan tyaata'ítyi' a'íjci i ti a'íjna jin antyúumua'reej ti huó'cha'íin a'íimaj i maj a'áa jóosi'rii a Esmirna ti jime' yee: "A'yaa pu tyí'xaj a'íjna i ti a'nájca, ti ajta a'íi pu'éen i tu've'tyajtij, a'íjna i ti huamu'f ajta je'en huatájuuriaca'. ⁹Nyáaj nu jamua'reej siaj jajpuéjtzij, siajta quee je'ej tyéejviicue', maj siajta mua'aj nyéetzij jimi xu chíjtyaanyi'ij pu'éen. Nyáaj nu jamua'reej maj je'ej pua'aj tyaja'muaxaj, a'íimaj i maj a'yan tyúusejrataj maj a'íjci jitze ajtyáma'can i Israel, ajta capu a'yan tyi'ja'yájna, sulu a'íi mu a'íin pu'éen i tyiyáaru' maj jimi jusi'rii. ¹⁰Caxu tyí'tziinye'ej je'ej siaj tya'ajpuéetzij xá'ju'un, ji'nye a'íjna i tyiyáaru', a'íi pu séecan mua'ajmaj jamue'tyánasij, a'yaa pu'ij néijmi'caa tyajamuaatyésejra tipua'aj sianá'astijre'ej nusu sequée, siajta tamuáamuata' xicáj jajpuéetzij xá'ju'un. Tyámua' xu néijmi'i jin eenye' siajta tyo'táviicue' nyéetzij jimi, tipua'aj majamuáacui'nyij, nyáaj nu jamuaatí'tye'sij i cúruun i siaj jin júurij xá'ju'un jusén jime'. ¹¹A'íjna i ti iityánamuaj, che' tyámua' tyáanamuj je'ej ti i júuricama'ra' i Dios tyihuá'ixaatye' a'íimaj i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta': Majta a'íimaj i maj néijmi'i jin tyu'tyámue'tin, capu huá'ci'tyij maj jajpuéetzij muá'ra'nyij matí'ij a'íimaj i maj majtáhua'aj cui'nyij."

I nyúucarij ti huata'ítyi'huaca' a'íimaj jimi i maj Pérgamo jóosi'rii

¹²Pata'aj pajta tyaata'ítyi' a'íjci i ti a'íjna jin antyúumua'reej tí'ij huó'cha'íin a'íijma i maj a'áa jóosi'rii a Pérgamo ti jime' yee: "A'yaa pu tyí'xaj a'íjna i ti ji'tyéechuij i chúun ti juxa'aj tya'antámuamuaa. ¹³Nyáaj nu jamua'reej siaj a'áa jo'cháatimee jo'tij tyejé'ijtaj a'íjna i tyiyáaru', siajta mua'aj síoche' xu ná'astijre' nyéetzij. Caxu jaatáxaahuataca' siaj nyéetzij ná'tzaahuatye', caxu siajta a'ájna xicáara' jitze tí'ij a'íin séjria'ca'aj i Antipas, ti tyámua' éenye'ej nyéetzij jimi, a'íi mu jaajé'caj a'ájna jo'tij tyejé'ijtaj i tyiyáaru'. ¹⁴Maj siajta mua'aj, tyi'tíj xu jin ootyá'itzeerej nye jimi, a'íi mu ja'mua jimi séejre' i maj ja'astej a'íjci i nyúucarij i ti jin tyihuá'mua'tyej a'íjna i Balaam, i ti ajta a'yan tyaamuá'tyej a'íjci i Balac tí'ij hue'tzij jin huo'mué'tij a'íimaj i maj Israel jitze ajtyáma'can, mej mij tyú'cua'nyij i cue'ráj i maj tyu'támu'vejritaca' a'íijma jimi i sánturij, ajta mej mij huóoxana'cire'en. ¹⁵A'íi mu majta ja'mua jimi séejre' i maj quee jaxie've' maj ajtáciinyej a'íjna jitze i huá'yi'raj i maj a'yan hua'tamuá'muaj tíjin nicolaítas. ¹⁶A'íj xu jin siata'aj siajtáhua'aj ja'antzaahuatye'en i Dios, na'ríij sequée a'yan huárinyij, nyáaj nu ja'mua jimi ja'tanyésij, nyej nyij huo'tanyó'si'tye'en a'íimaj a'íjna jime' i chúun ti nye tyenyij jitze éejnyinyii. ¹⁷Ajta a'íjna i ti iityánamuaj, che' tyámua' tyáanamuj je'ej ti i júuricama'ra' i Dios tyihuá'ixaatye' a'íimaj i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta'. Majta i maj

tyu'mué'tin, a'yaa nu tyihuo'tá'sij mej mij jáacua'nyij i cue'ráj ti jútye' já'ma'can, nyajta nu tyetyéj jaatátistej ti cuéeinara', i ti jitzán á'yu'si'ij je'ej ti a'íin jájcuan arí ántyapuj, ajta quee a'tíj jamua'ree je'ej ti tyé'yu'si', sulu a'íi pu'uj i a'tíj jamua'reej i nyaj jaatátistej a'íjci i tyetyéj.”

I nyúucarij ti huata'ítyi'huaca' a'íimaj jimi i maj Tiatira jóosi'rii

¹⁸ Pata'aj pajta a'yan tyaata'ítyi' a'íjci i ti a'íjna jin antyúumua'reej ti huó'cha'íin a'íimaj i maj a'áa jóosi'rii a Tiatira ti jime' yee: “A'yaa pu tyí'xaj i yójra' i Dios, i ti ajta a'yan eenye' ava'jí'síjmee ti'ij tiéj ti atyúumemej, ajta me'estíican iira'íicajmee ti'ij coobre maj jacámejri': ¹⁹ Nyáaj nu néijmi'i mua'reej je'ej sij tyi'tíj jin ricij; nyáamua'ree sij tyámua' tyúuxie've' síj ajta síj, i sij jitzán tyá'tzaahuatye', sijta huá'huire' i sécan néijmi'i jin setye'víicue'raj, sijta ijíj, jéetze' xu serij tyámua' ricij sequée anaquéej. ²⁰ Ajta a'íi pu quee na'ráanajchij sij tzáahuatyi'ra'aj jimi: tyícha'íij a'íjci i íitaj ti a'yan ántyapuj tíjin Jezabel, i ti a'yan tyúuxaj ti i Dios jitze ma'can tyí'xaj, a'íi pu'ij hue'tzij jin tyihuá'mua'tyej i maj nye jimi séejre', mej mij huóoxana'cire'en, majta tyú'cua'nyij i cue'ráj i maj tyu'támu'vejritaca' a'íimaj jimi i sáanturij. ²¹ Nu'ríj jaatá' ti'ij tyá'antzaahuatye'en i Dios jimi, ajta a'íin capu jaxie've' ti a'yan huárinyij: capu ajta jaxie've' ti jaatapuá'citaj i ti jime' juxana'cire'. ²² A'íj nu jin a'áan yó'ojrasij utáatzij japua, nyajta a'íimaj i maj jamuán tyu'xána'cirej, aj nu nyij jéehua huápu'íj puéjtzij huo'tá'sij tipua'aj mequee jaatapuá'citaj i maj je'ej jin pu'a'aj ricij. ²³ Nyajta huá'cui'nyij i yójmua'mua' i íiti', a'yaa mu mij néijmi'i i maj jusi'rii i Dios jimi tyá'mua'reeren nyaj a'íin pué'een i ti jú'mua'ree je'ej ti a'tíj tyi'mua'tzej i jutzájta', nyajta a'yan tyihuo'tá'sij séej nyajta séej je'ej ti tyi'tíj jin huaríj. ²⁴ Sijta mua'aj mu sécan, mu sij Tiatira ja'chej, i sij quee já'astijre' a'íjci i nyúucarij ti hue'tzij pué'een, sijta quee jamua'reej i ti jéehua huápu'íj juxie've' i tyiyáaru' jimi, a'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' nyej quee che' tyi'tíj jin tyajá'mua'ijcatye'en. ²⁵ Siata'aj tyámua' eenye' je'ej sij tyi'tíj jin ricij, 'asta nyana'aj quee nyajtáhua'aj ya'uvé'nyej. ²⁶ A'íimaj i maj tyu'tyámue'tin, majta móoj a'yan tyámua' tyityetyúucha'íij je'ej nyej nyáaj tyá'xie've', 'asta na'aj quee néijmi'i tye'entyipua'rej, nyáaj nu huo'ta'sij mej mij tyihuo'ta'íjtye'en a'íijma i maj séej chuéj japua jo'cháatimee, ²⁷ ca'nyéjrij pu jin tyihuo'ta'íjtye'sij, a'yaa pu cha'taj na'aj tyihua'antypuá'ritye'sij a'íijma i maj jájcha'íire' ti'ij a'tíj ti jaatyátaaraxi'ín i xá'rij ti xaríj jin taavijhua, a'yájna ti'ij ajta i nyavástara' nyéetzij tyinaa'íjcaj. ²⁸ Nyajta huo'ta'sij mej mij a'íimaj tátzave'ej muá'ra'nyij ti'ij i xú'ra'vej ti eeré'nyinyii tapuá'risima'caj. ²⁹ A'íjna i ti iityánamuaj, che' tyámua' tyáanamua'aj je'ej ti i júuricama'ra' i Dios tyihuá'ixaatye' a'íimaj i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta!”

I nyúucarij ti huata'ítyi'huaca' a'fímaj jimi i maj Sardis jóosi'rii

3 ¹Pata'aj a'yan tyaata'ítyi' a'fjci ti a'fjna jin antyúumua'reej ti huó'cha'iin a'fijma i maj a'áa jóosi'rii a Sardis ti jime' yee: "A'yaa pu tyí'xaj a'fjna i maj jitzán séejre' i júuricama'ra' i Dios i maj aráahua'puaj ará'asej, ti ajta hui'tyáa' i xú'ra'vetyee i maj aráahua'puaj ará'asej. Nyáaj nu jamua'reej je'ej siaj tyí'muarie', nyajta nu jamua'reej siaj seríj nye jimi mui'chij, tyij majta a'yan tyí'muaxaj yee síoche' xu júurij. ²Siata'aj atanyéjnye'rej, siajta tyámua' tyú'uurej a'fjci ti óoj ja'mua jimi tyí'sejre', ajta arí támara' tye'entyipua'rij, ji'nye a'yaa pu tyí'muasej a'fjna je'ej siaj ricij capu xá'pui' een i Dios jimi. ³Siata'aj jo'támua'reej je'ej maj tyajamuaamuá'tyej i siaj ja'ancuriáa', siata'aj a'yan huárinyij siajta je'en i Dios jimi ajtyáhuixi'ín. Tipua'aj sequée atanyéjnye'rej, nyáaj nu jo'ma'aj na'mej ja'mua jimi ti'fj náhua'rij, siajta mua'aj caxu jamua'reej a'tzáaj nyaj ja'mua jimi ja'tanyésij. ⁴Séecan mu ja'mua jimi séejre' i maj quee tyi'tfj jin á'itzeere' i jutzájta', a'fi mu mij nyaj jamuán huac'ca'aj muá'ju'un cuéeinavi' metyu'cháaj, ji'nye a'yaa pu tyihua'tyévijtye' a'fijma. ⁵A'fímaj i maj tyu'tyámue'tin, a'yaa mu cuéeinavi'can tyi'cháaj muá'ju'un, nyajta quee jo'rio'uunaj je'ej ti ántyapua'j i yu'xarij jitze i maj jitzán á'yu'si'ij a'fímaj i maj jusén jin huatyá'itzeere'ej i Dios jimi, sulu nyáaj nu huo'taxájta i nyavástara' jimi, nyajta a'fijma jimi i maj jimi tyí'huire' i nyavástara'. ⁶Ajta a'fjna i ti iityánamuaj, che' a'fjin tyámua' tyáanamuaj je'ej ti tyihuá'ixaatye' i júuricama'ra' i Dios a'fijma i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta."

I nyúucarij ti huata'ítyi'huaca' a'fijma jimi i maj Filadelfia jóosi'rii

⁷Pata'aj a'yan tyaata'ítyi' a'fjci i ti a'fjna jin antyúumua'reej ti'ij huó'cha'iin a'fijma i maj a'áa jóosi'rii a Filadelfia ti jime' yee: "A'yaa pu tyí'xaj a'fjna i tyámua' een ti ajta tzáahuatyí'ra'aj jin tyí'xaj, a'fi pu a'fjna jin antyúumua'reej ti huo'tá'an mej mij a'áa jo'tyájrutyey jo'tij já'sejre' a'fjna i ti jitzán eeráma'can i David, tipua'aj a'fjin tya'antácuunaj, capu i'rij ti a'tfj tye'tyáanaj, na'riij a'fjin tye'tyáanaj, capu ajta i'rij ti'ij a'tfj tya'antácuunaj: ⁸Nyáaj nu néijmi'i mua'reej je'ej siaj ricij, cásí' kaaséj, nu'rij tyajamua'antácuunyej siaj sij juxáahuaj utyájrutyey, ajta quee i'rij ti a'tfj tye'tyáanaj, nyáaj nu jamua'reej ti quee jamú'ca'nyisti', siajta síoche' xu tyá'astijre' je'ej nyaj tyajamuáa'ixaa, caxu ná'xaahuaj. ⁹A'yaa nu huá'uurej a'fijma i maj tyiyáaru' jimi jusi'rii, i maj tyí'hue'tacaa a'fjna jime' maj a'yan tyúusejrataj maj Israel jitze ajtyáma'can, a'yaa nu ca'nyéjrij jin huá'uurej mej mij mujo'vá'ju'un majta je'en tyítunutaxi'ín ja'mua jimi, mej mij a'fjna jin jáamua'reej nyej nyáaj já'muaxie've'. ¹⁰Xu'rij

© 1996 David C. Cook

Apocalípsis 3:20

ja'rá'astee je'ej nyaj tyajamuaata'íj a'íjna jime' siaj néijmi'i jin tyo'táviicue'ri', a'íj nu jin nyáaj ja'muacha'íj na'mej a'ájna xicáara' mati'íj néijmi'i jajpuéetzij muá'ju'un íyan cháanacaj japua, mej mij jáamua'reej i maj a'yan huacháatimee. ¹¹ Jiye'tzín nu yava'cányesij. Tyámua' xu néijmi'i jin eenye' je'ej siaj seríj tyu'muáriej, caxu tyi'tá'care'en ti'íj a'tíj jamuaanáhue' i siaj seríj jaamué'tíj. ¹² A'íimaj i maj tyu'tyáamue'tíj, a'yaa nu tyihuo'tá'sij mej mij tyityetya'úuj muá'ra'nyij u tyeyúuj tzajta' i nyaj Dios ti ja'a'rij, ajta quee che' a'náj iiráamej, a'íjma nu jitze jo'tyéyu'xaj je'ej ti ántyapuaaj i nyaj Dios, nyajta je'ej ti tyaja'rájtyapuaaj chájta'najra' i nyaj Dios, a'íjna i Jerusalén ti jájcuaj, ti ajta tajapúa je'cáanyej jo'tíj i nyaj Dios já'sejre', a'íjma nu nyajta jitze jo'tyéyu'xaj je'ej nyaj jájcuaj jin ántyapuaaj. ¹³ A'íjna i ti iityánamuaj, che' tyámua' tyáanamuaaj je'ej ti i júuricama'ra' i Dios tyihuá'ixaatye' a'íjma i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta'."

I nyúucarij ti huata'ítyi'huaca' a'íjma jimi i maj Laodicea jóosi'rii

¹⁴ Pata'aj a'yan tyaata'ítyi' a'íjci i ti a'íjna jin antyúumua'reej ti huó'cha'íin a'íimaj i maj a'áa jóosi'rii a Laodicea ti jime' yee: "A'yaa pu tyí'xaj a'íjna i ti tzáahuatyí'ra'aj jin tyí'xaj ajta néijmi'i tyámua' jin een, ajta a'íin pué'een i ti Dios jamuán néijmi'i tyú'taahuaca' ti'íj na'aj ijíj ti tyí'sejre': ¹⁵ Nyáaj nu néijmi'i mua'reej je'ej siaj tyi'tíj

jín ricij. Nyáamua'ree sij quee ooca'nyáaj sianaataxie'vej nyéetzij, caxu siajta ca'nyéjrij jín ná'antzaahuaj. A'yaa pu tyina'ráanajchi sij ooca'nyáacan jín naa nyojo'mua'raj, na'ríij sequée ca'nyéjrij jín ná'tzaahuaty'eje. ¹⁶Siajta cfi siana'aj tyiná'tzaahuaty'e', caxu a'yan tyí'huire' tí'ij jájtyij ti jéehua pistij nusu ti jéehua cimujraa, a'ij nu jín a'yan já'mua'uurej nyej nyij ca'nyéjrij jín majamúuhua'xij. ¹⁷A'yaa xu tyí'xaj sij mua'aj chíjtyaanyi'ij pué'een, ti jee jéehua jamuáahuú, ti jee ajta quee tyi'táj jamuá'itziitye', siajta mua'aj caxu jamua'reej sij xána'visi', siajta je'ej pua'aj huá'sejratye' i tyeétyee, mua'aj xu quee je'ej tyéejviicue', xa'racúcu'nyijmee siajta muámua'vi'ijmee. ¹⁸A'ij nu jín a'yan tyaja'muahuavij sij nyéetzij jimi jáananan i ooroj ti tiéj jitze juta'huacaa, siata'aj sij jí'récán jime' huatyoochíjtyaanyi'taj, siajta nyéetzij jimi jáananan i cáanarij ti naa tyí'cueenaa sij sij a'íjci ucóocheytya'xi'in tí'ij quee séejre' i ja'muatyévi' i sij jatyevi'ra' a'íjci jime' sij muámua'vi'ij, siajta nyéetzij jimi jáananan a'íjci i sij aróohuatye'en i juji'ij jitze siata'aj sij atanyéjnye'rej. ¹⁹A'yaa nu tyámua' tyihuá'ixaaty'e', nyajta puéjtzij hua'tá'caa a'íjima i nyaj hua'xie've'. A'ij pu jín siata'aj seequéj tyú'mua'tyij, siajta ja'antzaahuaty'e'en i Dios. ²⁰Cási', nyáaj nu eetyéjvee a ti ja'pueertaj nyetye'ejtyato'xa'aj, tipua'aj a'táj náanamuaaj ajta je'en tyina'antácuunye'en, aj nu nyij utyárutyij chi'ra'an tzajta' tyej tyij néemi'ij tyú'cua'nyij. ²¹A'íimaj i maj tyu'tyámue'tij, a'yaa nu tyihuo'tá'sij maj nyajamuan oorá'sej jó'nyaj tyejé'ijtaj, a'yájna nyati'ij nyáaj tyu'tyámue'tij, aj nu nyij nyavástara' jamuán huatyéeyixij jo'tij a'íin tyejé'ijtaj. ²²Ajta a'íjna i ti iityánamuaj, che' tyámua' tyáanamuaaj je'ej ti i júuricama'ra' i Dios tyihuá'ixaaty'e' a'íjima i maj jusi'rii i tyejúuj tzajta'."

Juan pu huo'séj i maj janajchej i Dios u tajapuá

4 ¹Tí'ij a'yan tye'entyipua'rej, aj nu nyij ájnyeeriaca', nyati'ij nyij jaaséj i puéertaj ti antácuunyica'aj u tajapuá, ajta i nyaj anaquééj jáanamuaajri' i ti naatajé ti ajta a'yan namuaajria'ca'aj tí'ij a'táj ti ucáajijhua i trompéetaj jitze, a'yaa pu tyinaaté'ixaaj tíjin:

—Mujo'té'yi'ij nyata'aj muaataséjratye'en je'ej ti tyi'táj tyúuxie've' ti a'yan huárinyij majca'huáye.

²Aj pu'ij i júuricama'ra' i Dios nye jimi huatyá'itzee, nyajta je'en ipuárij huaséj ti ujo'tyávaaca'aj u tajapuá, ajta a'táj jitzán huatyácatyii.

³Ajta a'íjna i ti acájca, a'yaa pu huasé'rihua'aj tí'ij tyetyéj ti huápui'ij tyá'najchij ti po'vij ajta ti tyóomuaa á'naxcaj, ajta a'yan huasé'rihua'aj tí'ij síij i tyetyéj ti po'vi'ij jín naa tyí'me'estij, ajta cu'xa'aj atahuájca'aj jo'tij jo'tyávaaca'aj i ipuárij, ti tyama'astáji'ca' huá'ravi'can jime' a'yájna tí'ij i tyetyéj i maj a'yan jatamuá'muaj tíjin esmeralda,

⁴ajtáhua'aj pu séecan i ipuárij tya'taváatima'caa jo'tij jo'tyéjvee a'íjna

i ipuárij seityéj japuan muáacuaj pu tya'rá'axcaa, majta i huáasij acatyé'tya'ajma'caa i ipuárij jitze, cuéeinavi' mu tyí'chajcaa, majta cúruun tyo'carújtya'ajma'caa i jumu'új jitze ooroj ti jin tyí'taavijhua. ⁵Ajta a'ájna jitze i ipuárij a'yaa mu tyityetyána'axcava'ra'aj majta tyényuuca'aj, ajta a'ájna i ipuárij ti jo'tyéjvee, tatzárij pu aráahua'puaj ataváatima'caa, ajta a'ájna i tatzárij a'íi pu a'íin pué'een i júuricama'ra' i Dios ti aráahua'puaj ará'asej. ⁶A'ájna jo'tij jo'tyéjvee a'ájna i ipuárij, a'yaa pu éenye'ej huariá'muanyica'aj a chóota' tí'ij tyi'tíj ti naa tyí'me'estij ti ajta tátzaj.

Ajta a'ájna jé'ta', jo'tij jo'tyéjvee a'ájna i ipuárij, muáacuaj mu i maj júurij ataváatima'caa, majta jéehua ji'síj hua' jitze séjria'ca'aj, i hua' nyéerimij jitze ajta hua'huarita'. ⁷Ajta i ti anájcaj a'yaa pu huasé'rihua'aj tí'ij muájyey, ajta i ti je'tyáa'sej, a'yaa pu huasé'rihua'aj tí'ij túuru', ajtáhua'aj i síj ti je'tyáa'sej, a'yaa pu tya'cányeerica'aj tí'ij tyévij, ajta i tu've'tyajtij, a'yaa pu huasé'rihua'aj tí'ij cué'ra'vej ti huatará'raj. ⁸Majta a'íimaj i maj muáacuaj i maj júurij, a'íi mu aráseej pua'mácan ajta anájma'caaj síj ajta síj, ajta jéehua ji'síj jitzán séjria'ca'aj, jéjre' ajta tyétye'. A'náj tina'aj mu a'yan tyí'xajtaca'aj majta a'yan tyí'chuiicaca'aj tijin:

Tyámua' pu een, tyámua' pu een, tyámua' pu een i tavástara',
Dios pu a'íin pué'een i ti néijmi'i jin antyúumua'reej,
a'íi pu anaquéj séjria'ca'aj, ajta ijíj séejre', ajta jusén jin séeria'aj
ta'mej.

⁹Ajta mati'ijta a'íimaj janajchej i maj muáacuaj, majta tyé'tyojtzire'ej a'íjci i ti ipuárij jitze acájca, i ti jusén jime' júurij, ¹⁰a'íimaj i huásij i maj seityéj japuan muáacuaj ará'asej, a'íi mu tyítunutaxij a'íjci jimi i ti ipuárij jitze acájca, majta jaatyánajchij, majta tyu'tátuui're'sij a'íjci jimi i tyuucúrun, majta a'yan tyí'xajtaca'aj tijin:

¹¹A'yaa pu tyimuaavíjtye' muéetzij, mu paj tavástara' pué'een, pajta taj Dios pué'een,
tyej tyij tyimuaatatyójtzi're'en, tyajta muatyáanajchej i paj jin
néijmi'i putyí'uurej,
ji'nye muáaj paj néijmi'i tyú'taahuaca', i ti a'yan tyí'sejre',
muáaj paj a'yan tya'ajxié'vi'raca'aj a'íj pu jin néijmi'i tyú'taavijhuaca'.

I yu'xarij ti jiri' ti jitzán tyé'yu'si' ajta i cánya'aj

5 ¹Ajta a'ájna i ti acájca i ipuárij jitze, jumuáca'ta' pujmua' pu ji'tyépijca'aj i yu'xarij ti juxa'aj tyé'yu'si'huaca'aj, ajta arahua'puaquej pu ájvi'tyijhuaca'aj i xíjca jime'. ²Nyajta séej huaséj i tajapuá ti tyí'huíire', a'yaa pu'ij ca'nyíin jin tyu'ta'fhuoj tijin:

—¿A'tanyíj quee tyi'tíj jin á'itzeere' tí'ij ja'ajsújtza'naxi'ín i ti ajvi'tyíihuajmee, ajta je'en jaatáxijta i yu'xarij? ³Ajta u jútye', ajta

íyan i cháanacaj japua, ajta jityán i cháanacaj, capu a'tíj a'yan tyu'tóoci'puaj tí'ij jaatáxijta, ajta jaaséj je'ej ti tyé'yu'si'huaca'aj.

⁴Nyajta nyáaj jéehua nu huápu'i'ij nyeyiinyaca'aj a'íjna jime' maj quee jáatyoy síij ti a'yan tyu'tóoci'puaj tí'ij jaatáxijta i yu'xarij nusu ti jaaséj je'ej ti tyé'yu'si'. ⁵Ti'quij síij ti hua' jitze ajtyáma'can a'íimaj i huásij, a'yaa pu tyinaaté'exaa'j tijin:

—Capáj ayiinyaj, jí'nye a'íjna i maj a'yan jatamuá'muaj tijin i Muájyej i ti hua' jitze ajtyáma'can a'íimaj i maj Israel jitze eeráanye'j, a'íjna i ti David jitze eeráma'can, a'íi pu arí tyu'tyáamue'tij a'íi pu pújoorej tí'ij ja'ajsújtza'naxi'in i ta'raahua'puácaa ti jin ajvi'tyíihuajmee ajta je'en jaatáxijta i yu'xarij.

⁶Aj nu nyij cánya'aj huaséj a'ájna jé'ta' jo'tíj jo'tyéjvee a'íjna i ipuárij, ajta jé'ta' a'íjma jimi i maj muáacuaj i maj júurij, ajta jé'ta' a'íjma jimi i huásij, a'yaa pu huasé'rihua'aj cuxáa meríj jaajé'cataca'aj. Ajta arahua'puácaa ava'ahuájma'caa, ajta arahua'puácaa ava'ji'síjma'caa, ajta i jí'sáara' i ta'ráahua'puaj, a'íi pu a'íin pu'éen i júuricama'ra' i Dios i ti a'yan yo'ta'ítyaca' íyan cháanacaj japua. ⁷A'íjna i cánya'aj, a'íi pu ja'ancuré'pij a'íjci i yu'xarij i ti muáca'ta' pujmua' séjria'ca'aj a'íjna i ti ipuárij jitze acájca, ⁸tí'ij ja'ancuré'pij a'íjci i yu'xarij, a'íimaj i maj muáacuaj i maj júurij, majta i huásij i maj seityéj japuan muáacuaj ará'asej, a'íi mu néijmi'i ecóotutaxij a'íjci jimi i cánya'aj. Néijmi'i mu a'íimaj i áarpaj tyi'tyéi'ca'aj, majta túxa'aj ooroj ti jin tyí'taavijhuaca'aj, ajta cuáanye'ej ava'jstíjma'caa a'íjci jitze i túxa'aj, a'íi pu'ij a'íin pu'éen i maj jin jahuoca'aj a'íimaj i maj tye'ítyeristyamua'mua' pu'éen i Dios. ⁹Majta jájcuan jin a'yan tyí'chuiicaca'aj tijin:

Muáaj paj jí'réenye'ej séejre' pe'j pij ja'ancuré'pij i yu'xarij pajta ja'ajsújtza'naxi'in i ti ajvi'tyíihuajmee, jí'nye muáaj paj huatámu'vejrityi'huaca', pajta a'íjci jime' a' xuure' tyu'nájchitaca' i Dios jimi, néijmi'caa jitze ma'can i tye'ítyee, i maj séej jitze maj eeráma'can, i maj séej nyúucarij jin tyí'xaj, nusu i maj séej chuéj japua já'ma'can.

¹⁰Pajta tyámua' huó'ruuj mej mij síij mana'aj tye'ítyeera' pu'éenye'ej muá'ra'nyij, mej mij majta tyu'tyáhuíire'en a'íjna jimi i Dios, majta a'íimaj mu tyu'ta'íjtaj íyan i cháanacaj japua.

¹¹Aj nu nyij atányeeriaca', nyajta je'en mui'caa huánamuajri' i maj tajapua' tyí'huíire' i maj a'áa ja'taváatima'caa jo'tíj jo'tyéjvee i ipuárij, jo'maj majta já'sejria'ca'aj i maj muáacuaj i maj júurij, majta a'íjma jimi i huásij. A'íi mu huápu'i'ij mui'caa, capu ámiteeria'ca'aj a'chu maj pua'maca'aj, ¹²a'yaa mu mij ca'nyíin jin tyí'xajtaca'aj tijin:

A'íjna i cánya'aj i ti huatámu'vejrityi'huaca', a'yaa pu tye'tyévijtye'

ti a'íin ja'ancuriá'an i ti néijmi'i jin putyí'uurej, ajta ti'ij néijmi'i
 jimi tyí'sejria'aj,
 ajta a'íin néijmi'i tyi'mua'reeriaj ajta je'en néijmi'i jin
 tyu'tyámue'tin,
 tyiche' tyaatatyójtzi're'en a'íjna i ti naa een, tyajta jimi
 tyu'táchuiicaj.

¹³A'yaa nu nyajta tyáanamujri' ti a'íjna i Dios ti tyú'taahuaca'
 tajapuá ti tyejé'sejre', ajta íyan cháanacaj japua ti tyí'sejre', ajta
 jityán ti tyejé'sejre' i chuéj, ajta a'áa maj tyityejé'sejre' i jájtyij jitze ti
 ve'éj, a'yaa mu tyí'xajtaca'aj tijin:

Tyiche' tyaatatyójtzi're'en a'íjci i ti acájca i ipuárij jitze, tyajta
 a'íjci i cánya'aj,
 tyiche' jaatyátzaahuatye'en, tyajta tyámua' tyeetyátoonyij,
 che' a'íin néijmi'i jin antyúumua'reeriaj jusén jime'.

¹⁴Majta a'íimaj i maj muáacuaj i maj júurij, a'yaa mu tyu'taxájtaca'
 tijin:

—Che' a'yan tyá'ra'nyij. Majta a'íimaj i huáasij, a'íi mu
 tytunutaxij majta jaatyánajchaca' i Dios.

A'íjna i ti arahua'puaquej ajvi'tyíihuajmee

6 ¹Aj nu nyij jaaséej ti'ij i cánya'aj séej jajsújtza'an i ti
 ájvi'tyijhuaca'aj i yu'xarij jitze, aj nu nyij séej huánamujri'
 i ti hua' jitze ajtyáma'can i maj júurij i maj muáacuaj, a'yaa pu'ij
 tyu'taxájtaca' a'yan namuáaria'can ti'ij maj huatyényuunyij tijin:
 —Mujo'té'yi'ij.

²Nyati'ij nyij atányeeriaca' aj nu nyij cahuáayu' ti cuéeinara'
 huaséj, ajta i ti avá'catyii a'íi pu tú'namua'aj iityéchooca'aj i jumuáca'
 jitze. Majta je'en cúruun jaati'ij, aj pu'ij iirájraa ti'ij hua'antymue'tin
 a'yaa pu'ij néijmi'i jin tyu'tyámue'tij.

³Ti'ij a'íjna i cánya'aj ajtáhua'aj séej aj'sújtza'an, a'yaa nu
 tyáanamujri' ti ajtáhua'aj síij i ti ajta hua' jitze ajtyáma'can i maj
 júurij i maj muáacuaj, a'yan tyu'taxájtaca' tijin:

—Mujo'té'yi'ij.

⁴Aj pu'ij ajtáhua'aj síij i cahuáayu' iirájraa ti po'xara'. Ajta i ti
 avá'catyii a'íi pu a'íjna jin antyúumua'reeriaca'aj ti'ij huo'itziitye'en i
 tyeftyee i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua, mej mij huóocui'nyij síij
 ajta síij, a'íi pu ajta ja'ancuré'chuij i chúun ti ve'éj.

⁵Ti'ij a'íjna i cánya'aj ajtáhua'aj séej aj'sújtza'an, a'íj nu séej
 huánamujri' i ti hua' jitze ajtyáma'can i maj júurij i maj muáacuaj, ti
 a'yan tyu'taxájtaca' tijin:

—Mujo'té'yi'ij.

Nyati'ij nyij nyajtáhua'aj atányeeriaca', aj nu nyij cahuáayu'
 huaséj ti xú'muara', ajta i ti avá'catyii, a'íi pu ji'tyéchooca'aj i maj

jín tya'cá'tie'raj. ⁶Nyati'ij nyij a'tíj huánamuajri' ti hua' tzajta' a tyojo'taxájtaca' a'íimaj jimi maj muáacuaj i maj júurij, a'yan tíjin:

—Séej mediidaj i tyeríicuj, a'yaa pu tyá'najchij tí'ij a'tíj tyá'mue'tíj séej xicáj, ajta huéeicaj mediidaj i tyeríicuj ti titi'ijme' ijmuéeya'ajmee, a'yaa pu cha'tána'aj tyá'najchij tí'ij a'tíj tyá'mue'tíj séej xicáj, ajta capáj yó'jipuan i aséityij, nusu i nahuáj.

⁷Ti'quij i cánya'aj ajtáhua'aj séej ajsújtza'an, aj nu nyij jáanamuajri' ti ajtáhua'aj i s'íj i ti ajta hua' jitze ajtyáma'can i maj júurij i maj muáacuaj, a'yan tyu'taxájtaca' tíjin:

—Mujo'té'yi'ij.

⁸Nyati'ij atányeeriaca', cahuáayu' nu huaséj ti cí tyí'tyoomuara', ajta i ti avá'caj, a'yaa pu ántyapuaj tíjin: I ti huá'cui'caa. Ajta s'íj cújta' huama'ca'aj i ti a'áa tyejé'ijtaj i hua' tzajta' i muí'chítyee, ajta je'cáca jimi i tyeítyee antyúumua'reej i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, mej mij huó'cui'nyij i tyeítyee a'íjna jime' maj tyúunyo'si'tye'en, nusu tújrij jime', na'ríj cui'nyí'ra'aj jime', nusu a'íjma jime' i tyi'tyán i maj tyí'tyaci'macaa.

⁹Ti'ij i cánya'aj ajtáhua'aj séej ajsújtza'an, aj nu nyij huo'séj jítyán i ipuárij a'íjma i maj a'íjna jín huá'cui'iihuaca' maj jaaxájtaca' i nyúucaria'ra' i Dios, majta a'íjna jitze tyámua' tyityahuóocha'íj.

¹⁰A'yaa mu ca'nyíin jín tyí'xajtaca'aj tíjin:

—Tavástara', mu paj jí'reenya'aj séejre', pajta quee tyi'tíj jín á'ítzeere', ¿a'náj nyij pahuá'xijtye'en a'íjma i maj cháanacaj japua jo'cháatimee, a'íjna jime' i maj táacuij?

¹¹Aj mu mij cáanarij tyihuo'r'épij ti tyi'tí'tí'ijmee ti tyí'cueenaa, majta a'yan tyihuo'té'exaaj maj cí tyityahuóoso'pe'en, 'asta mana'aj quee huo'néijmi're'en i hua' ihuáamua', i maj majta tyí'huíire' i Dios jimi, mej mij a'yan cha'taj mana'aj éenye'que' huá'cui'nyij mati'íj a'íimaj.

¹²Ti'ij a'íjna i cánya'aj i ta'ráséevij ajsújtza'an, aj nu nyij jaaséj ti cháanacaj ca'nyíin jín huatóoca'tzij. Ajta i xicáj huatyáxu'muariaca', a'yaa pu huasé'rihua'aj tí'ij i cíxurij ti xú'muaa, ajta a'íjna i máxcirie' huatyápo'xariaca', a'yaa pu huasé'rihua'aj tí'ij xúure'ej, ¹³majta i xú'ra'vetyee a'íi mu uje'cáavatzij i chuéj japua, a'yájna tí'ij i táque'ra' i xápua' tipua'aj i cíyáara' ca'nyíin jín huatáhuaaxi'in i áacaj jime'. ¹⁴Ajta i tajapúa a'yaa pu huataséjre tí'ij tipua'aj a'tíj yu'xarij huatyéjire'en, ajta néijmi'i i jiríj ti huaquéetimee, ajta jo'tij ja'rahuáchijmee i jájtyij japua, néijmi'i pu aja'yee jo'quéetima'aj ta'raa. ¹⁵Majta néijmi'i i maj tyi'tíj jín tyityatatyj, a'íi mu huatyóo'avaataca' tyásta'naj tzajta', majta tyetyéj tzajta' nusu i jiríj jitze, hua' jamuán i tajtúhuaanyij, i maj tyihuá'ijtye' i xantáaru'uj, i maj chíjtyaanyi'ij pué'een, majta i maj va'cán jín tyityatatyj, néijmi'i i maj ca'nyéjrij jín tyí'huíiria'ca'aj majta i juxáahuaj séjria'ca'aj, ¹⁶a'yaa mu tyihuá'jeevaca'aj i jiríj majta i tyetyéj tíjin:

—Siata'aj tajapuá rájvetyij siaj sij ta'vá'naj ti'ij quee taaséj a'íjna i ti acájca i ipuárij jitze, ajta ti'ij quee puéjtzij táaci'tyij a'íjna jime' i cánya'aj ti jin nyú'camui'. ¹⁷Ji'nye pu'ríj tya'rá'aj a'íjna xicáara' maj jitzán puéjtzij taatá'sij, ¿a'tanyíj pújoorej ti'ij tyo'táviicue'en a'íjna jime'?

A'íimaj i maj Israel jitze ajtyáma'can i Dios ti hua'vá'jajpuaxij

7 ¹Nyajta je'en muáacuacaa huaséj i maj tajapuá tyí'huíire', maj a'áa jo'tyú'uuca'aj, síij pu a'áa jo'tyávaaca'aj jo'tij i xicáj jé'ejnyinyij, ajta síij jo'tij i xicáj ja'ancáru'pij, ajta síij ajtyapuáj pujmua', ajta i síij áatyej pujmua' pu jo'tyávaaca'aj, a'íi mu mij quee tyi'tá'care'ej ti huatá'aacarej i chuéj japua, na'ríij i jájtyij japua nusu i ciyéj tzajta'. ²Nyajta nu séej huaséj i ti tajapuá tyí'huíire' ti a'áa pujmua' ja'vá'ma'ca'aj jo'tij jé'ejnyinyij i xicáj, a'íi pu ji'tyátijcaa a'íjna i ti jin hua'ajtyiyú'xaxi'in i huá'cuaatze' i tyeítteristyamua'me'en i Dios ti júurij. A'íi pu'ij ca'nyíin jin huo'tajé a'íimaj i maj a'íjna jin antyúumua'reeriaca'aj maj je'ej pua'aj jáa'uurej i cháanacaj, majta i jájtyij ti ve'éj. ³A'yaa pu tyihuo'té'exaaj tijin:

—Caxu je'ej pua'aj ja'uurej i cháanacaj, i jájtyij ti ve'éj, nusu i ciyéj, 'asta tyana'aj quee hua'ajtyiyú'xaxi'in huá'cuaatze' a'íimaj i maj jahuíire' i taj Dios.

⁴Nyati'ij nyij jáanamujri' a'chu maj ará'axcaa i maj hua'ajtyiyú'xaxij, a'yaa mu pua'maca'aj anxityej japuan huá'puatyej japuan muáacuaj ví'ra'aj, a'íi mu a'íin pu'éen i maj Israel jitze eeráma'can. ⁵Tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj mu pua'mácan ajtyiyu'xaxij i maj Judá jitze eeráma'can, majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj a'íjna jitze eeráma'can i Rubén, majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj a'íjna jitze eeráma'can i Gad, ⁶majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj Aser jitze eeráma'can, majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj a'íjna jitze eeráma'can i Neftalí, majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj Manasés jitze eeráma'can, ⁷majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj Simeón jitze eeráma'can, majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj a'íimaj i maj Leví jitze eeráma'can, majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj Isacar jitze eeráma'can, ⁸majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj Zabulón jitze eeráma'can, majta tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj i maj José jitze eeráma'can, a'yaa mu cha'taj mana'aj tamuáamuata' japuan hua'puaj ví'ra'aj tyitya'rá'axcaa i maj Benjamín jitze eeráma'can.

A'íimaj i maj jéehua ará'asej majta cuéeinavi' tyi'tyéechan

⁹Nyati'ij nyij nyajtáhua'aj atányeeriaca', aj nu nyij mui'caa huápu'i'ij hua'sej i tyeíttee i maj a'áa ja'tyúusi'ria'ca'aj néijmi'i i maj

séej chuéj japua já'ma'can, majta séej chájta'naj jitze já'ma'can, majta i maj seequéj tyu'xáxa'aj, jéehua mu huápu'i'ij ará'axcaa a'íj pu jin quee i'riitaca'aj ti a'tíj huo'tyé'iten. A'áa mu jo'tyú'uuca'aj i cánya'aj jimi. A'íi mu cuéeinavi' tyi'tyáchajcaa, majta tacíj iityepítima'caa.

¹⁰Néijmi'i mu ca'nyíin jin a'yan tyí'tyejijhuaca'aj tijin:

A'íjna i ti jin tajapúa huanyú, a'íj pu jimi já'ma'can i taj Dios i ti acájca i ipuárij jitze, ajta a'íjna jimi i cánya'aj.

¹¹Majta néijmi'i i maj tajapúa tyí'huiire', a'íi mu ataváatima'caa jo'tíj jo'tyéjvee i ipuárij, majta i huásij, majta a'íimaj i maj muáacuaj i maj júurij, a'íi mu mij ecóotutaxij jimi i ti acájca i ipuárij jitze, mati'ij mij jaatyánajchaca' i Dios, ¹²a'yaa mu tyu'taxájtaca' tijin:

Che' a'yan tyá'ra'nyij.

I tyaj jimi tyu'táchuiicaj, ajta i ti naa een, i ti néijmi'i tyí'mua'reej, i tyaj jin tyé'tyojtzire', a'íj pu jimi já'ma'can i Dios i jusén jime' séejre'.

Che' a'yan tyá'ra'nyij.

¹³Aj pu'ij s'íj i vásti' a'yan tyinaata'íhuo'ri' tijin:

—¿A'tyaanyíj maj pué'een a'múumaj mu maj cuéeinavi' tyu'cháatimee, ajta jo'nyij ma'ráacij? ¹⁴Nyati'ij nyij a'yan tyaaté'exaa tijin:

—Muáaj paj vásti' jamua'reej. Aj pu'ij a'yan tyinaaté'exaaj tijin:

—A'íi mu a'íin pué'een i maj tyo'táviicue'ri' i maj jéehua jaapuéjtzitariaca', a'múu mu meríj tyu'jós'ij i tyúucaanaa, majta tyu'cueenarej i tyúucaanaa a'íjna jime' maj ja'antzaahuaj i Ciríistu' ti hua' jitze ma'can huamuí'. ¹⁵A'íj mu jin a'áa já'sejre' jo'tíj jóonyee i ipuárij ti jitzán acájca i Dios, majta a'náj tina'aj jahuiire' i tyeyúuj tzajta', tújca majta tíca'. Ajta i ti acájca i ipuárij jitze, a'íi pu hua'cha'íj a'íjna jime' ti hua' jimi huatyá'itzeerej. ¹⁶Camu che' huatatújritze'ej, camu majta che' huata'íicuj, capu che' i xicáj hua'tátzavi'tye'ej ja'mej, capu ajta hua'téexi'raj ja'mej i xicáj, ¹⁷ji'nye a'íi pu i cánya'aj i ti a'áa jé'ta' já'sejre' a'íi pu hua'cha'íj ja'mej, a'íi pu'ij huá'vi'tin jo'tíj ja'rájmuua i maj jin júurij muá'ra'nyij, ajta i Dios pu tyámua' tyihuo'tyéjeevij, mej mij quee che' tyi'tíj jin juxaamuijritya'aj.

I ti aráahua'puaj i ti ájvi'tyijhuaca'aj ajta i cítzive'rij

8 ¹Ti'ij i cánya'aj ja'ajsújtza'an i ti ajvi'tyíihuajma'caa, a'íjna i ta'ráahua'puaj, aj pu'ij tyu'puá'riajraa u tajapúa, jé'ta' ooraj pu á'tyeej tiquee tyi'tíj namuajria'ca'aj.

²Aj nu nyij tányij arahua'puácaa huaséj i maj tajapúa tyí'huiire' maj jimi i Dios ajo'tyú'uuca'aj, a'íi mu mij tya'ancurá'ij i trompéetaj aráahua'puaj ti tya'rá'asej. ³Aj pu'ij ajtáhua'aj s'íj mujo'vé'mej ti ajta tajapúa tyí'huiire', a'íi pu cítzive'rij iityájajnaca'aj, aj pu'ij

jitzán ajtyéechaxij i maj japuan tyí'mu'vejritacaa, majta je'en híjcua jéehua jaatá' ti'ij ja'antyítieeraj a'íjna i maj japua i maj japuan tyí'mu'vejritacaa ooroj ti jin taavijhua, ti a'áa já'sejria'ca'aj jo'tij jo'tyéjvee i ipuárij, jamuán i maj jin jahuooca'aj i Dios jimi. ⁴Aj pu'lij ájcitzujtariaca' a'íjna i híjcua i muáca'ra'an jitze i ti tyí'huiire' u tajapuá, 'asta na'aj quee a'áa ja'rá'aj jo'tij já'sejre' i Dios, ajta pu ará'aj a'íjna i nyúucarij i maj jin jahuooca'aj i tyeítysteristyamua'me'en i Dios. ⁵Aj pu'lij a'íjna i ti tajapuá tyí'huiire' jájtii i cítzive'rij, ajta ja'vá'jistej i ti'ixcuáa a'áa ti já'ma'can a'íjna japua i maj japuan tyí'mu'vejritacaa, aj pu'lij a'áa yo'cáaxirej i cháanacaj japua, aj nu nyij a'yan tyáanamujri' ti'ij maj huatyényuunyij, ajta jéehua tyí'tyáhuaasime'ej, majta tyána'axcava'ra'aj, ajta je'en huatóoca'tzij i cháanacaj.

A'íjna jime' i trompéetaj maj tyi'tyái'ca'aj

⁶Majta a'íimaj i maj aráahua'puaj ará'asej i maj tajapuá tyí'huiire' i maj trompéetaj tyi'tyái'ca'aj, a'íi mu tyámua' huóoruuj mej mij a'íjna tzajta' ucáajijhua.

⁷Ajta a'íjna i ta'nájcaj, a'íi pu ucáajijhuaca' a'íjna jitze i trompéetaj, mati'ij mij tyéetyee cáavatzij jamuán i tiéj xúure'ej ti á'naxcaj. Aj pu'lij japuan ráavatzij i cháanacaj, ajta je'en je'cáj tyu'rá'taa i ciyéj, ajta i tu'píj ti huá'raa néijmi'i pu huariá'taj.

⁸Ajtáhua'aj síij i ti tajapuá tyí'huiire', a'íi pu ajta ucáajijhuaca' a'íjna tzajta' i trompéetaj, aj pu'lij tyi'tíj atyájríe i jájtyij jitze ti ve'ej, a'yaa pu huasé'rihua'aj ti'ij jiríj ti tyátaasima'aj, aj pu'lij je'cáj i jájtyij a'yan huaríj ti'ij i xúure'ej. ⁹Majta je'cáj huácuij i jáata' maj tyityá'xoo, majta i báarcuj i maj japuan á'ciinyaca'aj i jájtyij, a'íi mu huatyána'xij.

¹⁰Ajtáhua'aj i ti je'tyáa'sej i ti ajta tajapuá tyí'huiire', a'íi pu ajta ucáajijhuaca' a'íjna jitze i trompéetaj, aj pu'lij xú'ra'vej ti ve'ej uje'cájvej, a'yaa pu tyá'taaca'aj ti'ij tatzárij, aj pu'lij aja'rájve je'cácaa japua i játya'naj, ajta je'cácaa japua jo'tij ja'ajéexavi'ijmee. ¹¹Ajta i xú'ra'vej a'yaa pu ántyapuaaca'aj tíjin Ta'antzíjvi, aj pu'lij je'cáj i jájtyij antzíivi'ij ta'raa, a'íj mu mij jin mue'tíj huácuij i tyeítzyee, a'íjna jime' i jájtyij ti antzíjvi.

¹²Ajta je'en i ti muáacuaj jitze je'tyáa'sej i ti ajta tajapuá tyí'huiire', a'íi pu ajta ucáajijhuaca' i trompéetaj jitze, aj pu'lij je'ej pua'aj huaríj i xicáj, ajta i máxcirie', majta je'cáj i xú'ra'vetyee. A'íj pu'lij jin huatyática'riaca', j'i'nye camu che' á'taaca'aj i tújca nusu tíca'.

¹³Nyati'ij nyij ajóonyeeriaca'aj, nyati'ij cué'ra'vej huánamujri' ti jútze' imuáj já'ra'ra'ca'aj, ajta ca'nyíin jin a'yan tyí'xajtaca'aj tíjin:

—¡Cuíi' xaa, cuíi' xaa, cuíi' xaa, a'íimaj i maj japuan huacháatimee i cháanacaj, j'i'nye jéehua mu jajpuéetzij muá'ju'un mati'ij ucáajijhua i trompéetaj jitze a'íimaj i maj huéicaj i maj tajapuá tyí'huiire'!

9 ¹Aj pu'ij i ta'anxíviij ucájijhuaca' i trompéetaj jitze, aj nu nyij xú'ra'vej huaséj ti uje'cájvej u jútye', ti'quij cháanacaj japua ja'rájvej, aj pu'ij ja'ancuré'chuij i ti jin tya'antácuunaj jo'tij ja'tyácun tiquee ámiteere' a'chu ti jo'cátyeej. ²Aj pu'ij ja'antycúj jo'tij ja'tyácun tiquee ámiteere' a'chu ti jo'cátyeej, aj pu'ij ájcitzujtariaca' ti'ij i oornaj ti ve'éj, ajta i xicáj, ajta i máxcirie', a'fi mu ootanámi'huaj muá'raa a'fjna jime' i citzj. ³Aj mu mij vítzil'see huataséjre i citzj tzajta', majta je'en néijmi'que' i cháanacaj japua huataséjre, a'yaa mu tyihuo'tá' mej mij tyú'che've'en mati'ij i tyaxcáj. ⁴A'yaa mu tyihuo'ta'ij maj quee je'ej pua'aj ja'uurej i tu'píj ti ajnyéj i chuéj japua, na'ríij ixáj tyi'tj nusu ciyéj, sulu mej mij a'fijma mana'aj je'ej pua'aj huá'uurej i tye'fye'e i maj quee ajtyiyu'si'huajmee i jucuáatze' maj tye'fyeristyamua'me'en pué'een i Dios. ⁵Majta quee a'yan tyihuo'tá' maj huó'cui'nyij i tye'fye'e, sulu mej mij puéjtzij mana'aj huó'tá'an a'chu anxí máxcirie', ajta i maj jin puéjtzij huó'ta', a'yaa pu tyihua'cui'ca'aj ti'ij tipua'aj tyáxcáj jaache'en. ⁶A'ájna xicáara' jitze a'fi mu i tye'fye'e jahuoonyij mej mij huá'cui'nyij, ajta capu je'ej tyu'tái'riitarij, jéehua mu huá'pu'ij jaxie'va'aj muá'ju'un maj huá'cui'nyij, ajta quee je'ej tyu'tái'riitarij sulu a'yaa tya'ajpuéetzij muá'ju'un.

⁷Majta i vítzil'see, a'yaa mu huasé'rihua'aj mati'ij i cahuáayu'uj i maj merij hua'cáanaxij mej mij huanyo'se'en, tyi'tj mu ucarújtya'ajma'caa i jumu'új jitze, a'yaa pu huasé'rihua'aj ti'ij cúruun ooroj ti jin taavijhua, ajta i hua' nyéerimij a'yaa pu huasé'rihua'aj ti'ij tyéviij. ⁸A'yaa mu majta tyityacácpuaca'aj mati'ij úcaaa, ajta i hua' tamej a'yaa pu huasé'rihua'aj ti'ij i muájyej tamej. ⁹Majta néijmi'que' canami'huajma'caa tyi'tj jime' ti tyapúusti' pue'éenye'ej, ajta mati'ij ra'ra'ca'aj a'yaa pu namuajria'ca'aj i hua'anaj ti'ij i caríáata' cahuáayu'uj maj ju'val'jápuajmee i maj jitzán aru'uj i maj nyo'se'. ¹⁰Ajta i hua'cuasij a'yaa pu éenye'ej ti'ij tyáxcáj cuasij, a'fj pu'ij jitze séjria'ca'aj i maj jin a'yan á'tyeeren anxí máxcirie' mej mij puéjtzij huó'tá'an i tye'fye'e. ¹¹Ajta i ti tyihua'ijtye' i vítzil'see, a'fi pu a'fin pué'een i júuricamej ti néijmi'i jin antyúumua'reej a'ájna jo'tij ja'tyácun tiquee ámiteere' a'chu ti ajo'cátyee, a'yaa pu ántyapuaj huá'nyuucaa jime' i Hebreos tijin Abadón ajta huá'nyuucaa jime' i Griego a'yaa pu ántyapuaj tijin Apolión.

¹²Pu'rj s'ij mu jo'mej i maj jin jajpuéetzij muá'ju'un, ajta óoche' hua'puaj tyá'itzeere' i ti a'yan tye'mej.

¹³Aj pu'ij i ti tajapuá tyí'huüre' i ti arájseej, a'fi pu ajta ucájijhuaca' i trompéetaj jitze, aj nu nyij a'tj huánamuajri' ti a'áa tyajá'xajtaca'aj jo'tij jo'tyéjvee a'fjna i maj japuan tyí'mu'vejritacaa ti a'áa já'sejria'ca'aj i Dios jimi. ¹⁴A'yaa pu'ij tyaaté'exaa a'fjci i ti tajapuá tyí'huüre' tijin:

—Pata'aj hue'ejxiixij a'íimaj i maj muáacuaj i maj eetyánami' a'ájna véjri' játya'naj jitze ti ve'él ti a'yan ántyapuaj tijin Éufrates.

¹⁵Aj pu'lij hue'ejxiixij a'íjma i maj muáacuaj, mej mij i huó'cui'nyij je'cáca i tyeítýee i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, ji'nye a'íi mu tyámua' éenye'ej mej mij a'yan huárinyij a'ájna xicáara' jitze, a'íjna máxcirie' jitze, ajta a'íjci jitze i nyinyi'ra'aj. ¹⁶Majta i xantáaru' i maj avé'tye'tye'ej, a'yaa nu tyáanamujri' maj hua'puaj anxityej ti séej ví'ra'aj ti ara'ástimee ará'axcaa.

¹⁷A'yaa nu nyij tyihuo'séj i cahuáayu'uj, majta i maj avé'tye'tye'ej, a'íi mu antyóonajca'aj i jutavíj jitze tyi'tíj jime' ti a'yan huasé'rin tí'ij tiéj, ajta cuatúmua ajta tyóomuaa jamuán. Majta i cahuáayu'uj, a'yaa mu eenye' i jmu'ujma'caa mati'ij muajyéj, ajta i hua' tyenyij jitze pu éejnyinyiica'aj i tiéj jamuán i cítzj, ajta tyi'tíj ti tyóomuaa ti a'yan tyáarie' tí'ij tyapúusti'. ¹⁸A'íj mu jin je'cáj huácuij i tyeítýee a'íjna jime' i tiéj, ajta i cítzj, ajta a'íjna i ti a'yan tyaarie'ej tí'ij tyapúusti' i ti éejnyinyiica'aj i hua' tyenyij jitze i cahuáayu'uj.

¹⁹Ji'nye a'íjna i maj jin jaayí'tin mej mij tyityáacui'nyij a'íi pu hua' tyenyij jitze séjria'ca'aj, ajta i hua'cuasij jitze, ajta i hua'cuasij a'yaa pu huasé'rihua'aj mati'ij cú'cu'see, majta jumu'új jin je'ej pua'aj huá'uuriajca'aj i tyeítýee.

²⁰Majta i séecan i tyeítýee i maj quee huácuij a'íjna jime' i cui'nyi'ra'aj, camu jaatapuá'citaca' maj je'ej pua'aj rijcaa, nusu maj janajchej i tyiyáaru', majta i sáanturij ooroj maj jin taavijhua, nusu pláataj jime', nusu coobre jime', ca' tyetyéj jime', nusu ciyéj jime', i maj quee iityanamuarajmee majta quee ráci'ci'nyive'. ²¹Camu majta jaatapuá'citaca' i maj quee che' tyí'tyacui'caj, nusu maj quee che' tyi'chahueeraj, camu majta jaatapuá'citaca' maj tyi'xana'cire'ej, nusu maj tyí'nahua'aj.

A'íjna i ti tajapuá tyí'huiire' ajta i yu'xarij ti jíri'

10 ¹Nyati'ij nyij nyajtáhua'aj séej huaséj i tajapuá ti tyí'huiire', ti va'cán jin antyúumua'reej, a'íi pu jútye' aje'cáma'ca'aj ajta jéetirij je'cánajca'aj, cu'xa'aj pu ajta atahu'ijca'aj i mu'úura' jitze, a'yaa pu i nyéerima'ra' tya'tátaave'ej tí'ij i xicáj, ajta i icájra'an a'yaa pu huasé'rihua'aj tí'ij tyi'tíj ti tyátaasij. ²A'íi pu yu'xarij iityépijca'aj i jumuáca' jitze ti c'fle'en, aj pu'lij i ju'íicaj jumuáca'ta' ti pujmua' jin ará'íicataca' i jájtyij japua ti ve'él, ajta i chuéj japua ará'íicataca' i séej jime' i ju'íicaj útata' ti pujmua'. ³Aj pu'lij ca'nyíin jin huajíjhuaca', a'yaa pu namuajria'ca'aj tí'ij muájyej ti jijhuaca'aj, tí'ij huajíjhuaca', aj mu mij víityee huatanyúj aráahua'puaj pua'máj. ⁴Mati'ij a'yan tyityaatanyúj i víityee aráahua'puaj pua'máj, nyáaj nu jo'tyeyu'xajche', nyati'ij nyúucarij huánamuajri' ti jútye' nyojo'tajé a'yan tijin:

—Pata'aj jú'mua'reerij je'ej maj tyu'taxájtaca' i víityee maj huatyéenyuj aráahua'puaj pua'máj, capáj ja'yuxaj.

⁵Ajta i tajapuá ti tyí'huüre' i nyaj jaaseej ti jájtyij japua ja'rá'icataka', ajta chuej japua ajta ja'rá'icataka', a'fi pu ajmécataca', ⁶ajta a'yan tya'tóoratiiri' nyúucaritze' a'fjna i ti jusén jin júurij, i ti jaatyátaahuaca' i tajapuá ajta i cháanacaj, ajta a'fjci i jájtyij ti ve'ej, ajta i maj jitzán tyityá'xoo. A'yaa pu tyu'taxájtaca' tijin:

—Pu'ríj ajtyojo'rénysesij a'ájna xicáara' ti jitzán néijmi'i tye'entyipua'rij, ⁷a'ájna pu atyojo'rénysesij ti'ij ucáajijhua i ti tajapuá tyí'huüre' i ti aráahua'puaj pué'een, aj pu'ij néijmi'i tya'róo'astesij a'fjna i ti ju'avaaj i Dios jimi, ajta je'ej ti a'fin tya'tóoratiiri' a'fijma jimi i maj jahuiiria'ca'aj.

⁸A'fjna i nyúucarij i nyaj jáanamujri' ti jútye' tyajá'xajtaca'aj, a'yaa pu ajtáhua'aj tyinaaté'exaaj tijin:

—Áricuj a'fjci jimi i tajapuá ti tyí'huüre' pata'aj ja'ancuráain i yu'xarij ti ji'tyí' i jumuáca'ta' pujmua' i ti jájtyij japua rá'icaj ajta i chuej japua.

⁹Aj nu nyij ujó'mej a'fjci jimi i tajapuá ti tyí'huüre', nyati'ij nyij jaatáhuaviiri' ti naatí'tye'en i yu'xarij ti cíleen, a'yaa pu'ij tyinaaté'exaaj tijin:

—Yana'cuíj pata'aj jaatyá'fjci'mej. A'yaa pu mua'mé'ra'catye'ej ta'mej mua' tyényi'tze' mati'ij sarátyee, ajta mua'tzíivi'tye'ej ta'mej mua' jucáatze'.

¹⁰Nyati'ij nyij ja'ancurá'ij a'fjci i yu'xarij ti cíleen i muáca'ra'an jitze a'fjna i ti tajapuá tyí'huüre', nyati'ij nyij jaatyá'fjci'cij, naa pu tyinu'cacarejca'aj i nyetyényij jitze ti'ij sarátyee, ajta nyati'ij yo'xij, a'fi pu na'ra'tziivi'riajraa i nyajucáa jitze. ¹¹Aj mu mij a'yan tyinaaté'exaaj tijin:

—A'yaa pu tyúuxie've' paj tyihuo'té'exaatye'en a'fimaj i tyeítyee i maj séej chuej japua já'ma'can, ajta i maj séej nyúucarij jin tyí'xaj, pajta a'fijma i maj tyihuá'ijtye'.

A'fimaj i maj hua'puaj i maj tyámua' tyi'táj tyí'mua'reej

11 ¹Aj mu mij tyi'táj ciyéj naatáchuij i maj jin tyí'ite'racia a'chu ti huatátyeej, majta a'yan tyinaaté'exaaj tijin:

—Ájchesij pajta jaatyé'iten a'chu ti ve'ej i tyeyúuj i Dios ti ja'a'rij, pajta a'fjci a'chu ti ooyóhuaj i maj japuan tyí'mu'vejritacaa, pajta je'en huo'tyé'iten a'chu maj ará'asej i maj janajchej. ²Ajta capáj ja'iteej a'chu ti antayóhuaj a'ájna a pua'quéj a ti ja'rájta'cuaj, ji'nye a'fijma mu huatátuii i maj quee tyá'tzaahuatye', mej mij a'fimaj huá'puatyej japuan hua'puaj máxcirie' je'ej pua'aj jáa'uurej i chájta'naj ti naa een. ³Nyáaj nu hua'puácaa huata'fityij, i maj quee naa eenye' tyi'tyéechan, mej mij a'fimaj tyihuo'té'exaatye'en i Dios jitze ma'can,

a'yan mua'tyéevili'j a'chu séej ví'ra'aj japuan hua'puaj anxityej japuan huéecatyej xicáj.

⁴A'íimaj i maj hua'puaj a'íi mu a'íin pué'een i maj hua'puaj i maj antyítátzajmee majta i aseítúunaj ti hua'puaj ti jimí aja'r'é'vej i tavástará' jimí ti íiyan ty'í'ijta i cháanacaj japua. ⁵Tipua'aj a'tíj je'ej pua'aj huá'uuriajmui'íj, hua' tyenyij jitze pu i tiéj éejnyinyii, a'íj mu mij jin huo'tyátieeraj i maj hua'ajcha'íire', a'yaa mu mij ty'í'tyacui'nyij a'íimaj i maj a'yan tyá'xie've' maj je'ej pua'aj huó'uurej. ⁶A'íimaj i maj hua'puaj, a'íi mu jaayí'tin mej mij huo'tá'ijmuj i víityee mej mij quee che' viiyej meentyij móoj tyihuá'ixaatye' i tye'ítyee i Dios jitze ma'can, majta mu jaayí'tin mej mij seequéj jáa'uurej i jájtyij ti'íj a'yan huárinyij ti'íj xúure'ej, ajta maj puéjtzij huo'tá'an a'íimaj i tye'ítyee i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua, néijmi'i jime' i cui'nyi'ra'aj, a'chu maj a'íimaj a'yan tyá'xie've'.

⁷Ajta mati'íj ja'antyipuá'ritye'en i maj nye jitze ma'can tyu'taxájtaj, aj pu'íj tyi'tíj a'áa je'taméj jo'tíj ja'tyácun i tiquee ámiteere' a'chu ti jo'cátýeej, aj pu'íj huo'tanyó'si'tye'sij, ajta je'en huo'tyámue'tij ti'quíj huá'cui'nyij. ⁸A'áa mu ja'séeria'aj muá'ju'un i mui'ch'ítyee a cáayej jitze a'ájna i chájta'naj jitze ti ve'éj ti a'yan tyaja'rájtyapua'j tijin Sodoma ajta Egipto, jo'tíj ajta i hua' vástara' jótateehuaca' i cúruuj jitze. ⁹Majta huéecaj xicáj japuan jé'ta' á'tyeeren maj hua'séeraj muá'ju'un i mui'ch'ítyee a'íimaj i tye'ítyee i maj a'yan huacháatimee néijmi'que' i cháanacaj japua, i maj séej nyúucarij jin tyí'xaj, majta i maj séej chuéj japua jo'cháatimee, ji'nye camu huo'ta'sij maj tyityáa'avaataj. ¹⁰Majta a'íimaj i maj íiyan huacháatimee i cháanacaj japua, a'íi mu huatóotyamua've'j a'íjna jime' i maj meríj huá'cuui. A'íi mu huápu'i'íj huatóotyamua've'sij metyí'ye'estyaj, majta tyu'tóopuejve'sij séej jamuán majta séej, ji'nye a'íimaj i maj hua'puaj i maj Dios jitze tyí'xaj jéehua mu huápu'i'íj huá'ítziitya'ca'aj. ¹¹Ajta ti'íj huéecaj xicáj japuan jé'ta' tyoomá'caj, Dios pu huo'tájuurityej aj mu mij ájhuiixij i maj meríj huácu'i'ijcaa, majta a'íimaj i maj huo'séj jéehua mu tyu'tátziin. ¹²Mati'íj mij a'íimaj i maj hua'puaj nyúucarij huánamuajri' ti ca'nyíin jin uje'cánamuajrej u jútye' a'yan tijin:

—Xié'ejciinyij a'yájna.

Aj mu mij jéetirij jitze tyicíj, mahua'raséeracaj i maj hua'ajcha'íire'. ¹³Aj pu'íj ca'nyíin jin huatóoca'tzij i cháanacaj, a'íj pu jin á'vatzij i tyihuá'chi'íj i chájta'naj jitze majta aráahua'puaj ví'ra'aj i tye'ítyee huácu'ij. Majta a'íimaj i tye'ítyee i maj quee huácu'ij, jéehua mu tyi'tz'ínye'ej metyaatatyójtzi'rej i Dios tajapúa' ti já'sejre'.

¹⁴Pu'ríj mu jo'mej i ti hua'puaj i maj jin jaapuéjtzitariaca', ajta pu'ríj ajtyojo'r'é'nyesij i ti huéecaj i maj jin majta jajpuéetzij muá'ju'un.

I trompéetaj ti aráahua'puaj

¹⁵Aj pu'lij i ti tajapuá tyí'huiire' i ta'ráahua'puaj, a'fi pu ucáijihuaca' i trompéetaj jitze, aj nu nyij nyúucarij huánamuajri' ti ca'nyíin jin atyojo'taxájtaca' u jútye' a'yan tijin:

A'fjna i ti tyí'ljta íiyan cháanacaj japua
a'fi pu arí a'fin pué'een i Dios ajta i tavástara',
a'fi mu tyi'íitaj muá'ju'un jusén jime'.

¹⁶Majta a'fímaj i huásasij i maj seityéj japuan muáacuaj ará'asej i maj majta ju'ipuáa japua acáatyij i Dios jimi, a'fi mu ecóotutaxij majta je'en jaatyánajchaca' i Dios, ¹⁷a'yaa mu tyu'taxájtaca' tijin:

Tyetyi'muatyojtzi're', tavástara', Dios mu paj néijmi'i jin
antyía'mua'reej,

mu paj jájcuaaj ímuáj séjria'ca'aj pajta ijíj séejre',
ji'nye muáaj paj perij va'cán jin tye'entyájruij,
pajta perij huatye'chej pej pij tyu'ta'íjtaj.

¹⁸Majta a'fímaj i maj séej chuéj japua já'ma'can jéehua mu
huatanyínyu'cacuca',

ajta arí tya'rá'aj a'náj paj pajta muáaj huatanyú'caj,
pu'ríj atyojo're'nyej a'ájna xicáara' paj jitzán huá'xijtye'en a'fímaj i
maj meríj huácuij,

pajta tyámua' tyihuo'tá'sij a'fíjma i maj a jitze ma'can tyí'xaj,
majta i maj muéetzij jimi tyámua' tyí'tyesejre',
majta a'fímaj i maj a'jimi tyá'tzaahuatye',
tipua'aj i maj va'cán jin tyityatatyíj, na'ríj ciléenye' jin
metyityatatyíj,

pajta hua'antypua'ritye'sij a'fíjma i maj je'ej pua'aj ja'uurej i
cháanacaj.

¹⁹Aj pu'lij i tyejúujra' i Dios i tajapuá ti já'sejre' antacúj, ajta i tyejúuj tzajta' pu séjria'ca'aj a'fjna i chi'ij ti cíleen ti ajta tzajta' séejre' i nyúucarij ti jin i Dios tya'tóoraj. Majta huatyána'axcava'xij majta tyényuuca'aj, ajta huatóoca'tzij i chuéj, majta jéehua tyéetyee cáavatzij.

I íiti' ajta i cú'cu'uj

12 ¹Aj pu'lij tyi'tfj huataséjre u jútye', íiti' pu huataséjre ti cáanarij tyí'chajca ti naa tyi'tyatáatiyi'lij ti'ij xicáj, ajta máxcirie' japua újvaaca'aj a'fjna i íiti', ajta cúruun ucárujtya'ca'aj maj jitzán tamuáamuata' japuan hua'puaj i xú'ra'vej séjria'ca'aj.

²Ajta jútza'ca'aj a'fjna i íiti', a'fj pu jin juyiinyaca'aj a'fjna jime' ti já'cui'ca'aj, ji'nye pu'ríj tin tyiyóoj ta'mej. ³Ajtáhua'aj síj tyi'tfj huataséjre u jútye', cúcu'uj pu huataséjre ti po'vij ti vivéj, ajta arahua'puácaa íjmu'uj, ajta tamuáamuata' pua'mácan ava'ahuájmee, ajta je'en cúruun ucarújtya'ajma'caa i ju'a'huáj jitze i ti aráahua'puaj

ará'asej. ⁴Ajta i jucuasíj pu jin hua'curia'naj je'cácaa i xú'ra'vej i maj jútye' já'sejre', tí'quij huaje'cáahua'xij i cháanacaj japua. Ajta je'en i cú'cu'uj, a'áa pu jo'tyéechaxij a'íjci jimi i íiti' ti arí tin tyiyóoj ja'mej ta'aj ij jaatyájcí'mej tí'ij huanie'huaj i yójra'. ⁵Aj pu'ij tyiyóoj ta'raa tyáatacan a'íjna i íiti', a'íi pu a'íin pué'een i ti ca'nyéjrij jin tyihuo'ta'íjtye'sij mati'ij mana'aj pua'máj a'yan séejre' i cháanacaj japua. Ajta a'íjci i yójra' i íiti' Dios pu yo'ví'tij u tajapúa jo'tij a'íin já'sejre' ajta jo'tij a'íin jo'tyájcay i ipuárij jitze, ⁶aj pu'ij i íiti' huatóo'uj a'ájna jo'tij quee já'tyi'tij, jo'tij ajta Dios tyámua' yo'uuriytze mej mij a'áa tyiyo'cue'tyej séej ví'ra'aj japuan hua'puaj anxityej japuan huéicatyej xicáj jitze.

⁷Mati'ij támij huatyóohuij maj huatyéno'se'en u tajapúa, a'íjna i Miguel majta i maj jamuán tyí'huíire', a'íj mu jimi nyo'sa'ca'aj i cú'cu'uj, majta jamuán i maj jahuíire' i cú'cu'uj, ⁸majta quee capu tyu'mué'tij i cú'cu'uj, camu majta i maj jahuíiria'ca'aj, a'íj mu jin quee che' huota' maj tajapúa jo'tyú'uucay. ⁹Mati'ij mij uye'cájrree a'íjci i cú'cu'uj ti vivéj, a'íjna i cú'cu'uj ti jájcuaj imuáj séjria'ca'aj, a'íjna i tyaj a'yan jatamuá'muaj tíjin tyiyáaru', i ti huá'cuanamuaj néijmi'caa i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua. Aj mu mij uye'cájrree íiyan i cháanacaj japua, jamuán i maj jahuíiria'ca'aj.

¹⁰Aj nu nyij nyúucarij huánamuajri' ti ca'nyíin jin utyojo'taxájtaca' u tajapúa a'yan tíjin:

—Pu'ríj tya'rá'aj a'náj maj tajapúa huatányuusij, a'íjna i ti néijmi'i jin puty'uuurej, ajta i ti jin tyu'ta'íjtaj i Dios, pu'ríj néijmi'i jin tyu'ta'íjtaj a'íjna i Ciriístu', jí'nye pu'ríj ayo'cájrree a'íjna i ti je'ej pua'aj huá'uuriajca'aj i ta'ihuáamua', i ti ajta a'náj tina'aj tyihuá'xajtzi'raca'aj i Dios jimi. ¹¹A'íimaj i ta'ihuáamua' mu jaatyáamue'tij, a'íjna jime' ti i cánya'aj je'ráaxirej i juxúure', majta a'íjna jime' i nyúucarij i maj huó'ixaaj, camu majta tyí'tziinya'ca'aj tipua'aj muáacui'nyijche', sulu a'yaa mu tyitya'huóoca'an maj huáacui'nyij. ¹²Siata'aj huatóotyamua've'en mu siaj tajapúa já'sejre', siajta mua'aj mu siaj cháanacaj japua huacháatimee, siajta mu siaj a'áa ja'chej i jájtyij japua, cuíi' xaa ja'mua jime', jí'nye mua'ajmaj jimi pu arí huataséjre a'íjna i tyiyáaru', ajta huápu'i'ij nyú'camui', jí'nye pu'ríj jamua'reej tiquee che' á'tyeeren.

¹³Ajta i cú'cu'uj tí'ij jáamua'reeri' ti cháanacaj japua já'ajvej, aj pu'ij jaatavén a'íjci i íiti' ti tyiyóoj ta'raa. ¹⁴Majta hua'puácaa mu jaatá' a'íjna i íiti' i anáara'an i cué'ra'vej ti ve'éj tí'ij huatará'ra'an a'ájna jo'tij quee já'tyi'tij, a'áa mu mij tyiyá'cue'tyajca'aj a'chu huéicaj nyinyi'ra'aj japuan jé'ta' jitze. ¹⁵Aj pu'ij i cú'cu'uj jéehua i jájtyij ejxirej i jutyényij jitze tí'ij yo'jójtye'en a'íjci i íitaj, ¹⁶ajta i chuéj pu jaatyáhuíi, jí'nye a'íi pu ootátzi'tyaca' tí'ij atyájrutyey i jájtyij i ti je'ejxírej i cú'cu'uj jutyényij jitze. ¹⁷Aj pu jin i cú'cu'uj

jaatájaaxiejviri' a'íjci i íitaj, ajta je'en jó'raa ti'ij huo'tanyó'si'tye'en a'íjma i séecan i maj yójmua'mua' pué'een i íitaj, ajta a'íimaj jimi i maj ja'astej i nyúucaria'ra' i Dios, majta Jesús jitzán ma'can tyí'xaj. ¹⁸ Ajta a'íjna i cú'cu'uj a'áa pu ja'séeria'aj ta'raa a sáata' jájtyij ti ve'éj ti ja'va'ástimee.

A'íimaj i maj hua'puaj i maj huápu'i'ij je'ej pua'aj huasé'rin

13 ¹ Aj nu nyij tyi'táj huaséj ti huápu'i'ij je'ej pua'aj huasé'rin, a'íj pu jitze i jájtyij ti ve'éj eetamá'ca'aj, arahua'puácaa pu íjmu'ujcaaj ajta arahua'puácaa ava'ahuájma'caa. Ajta i a'huáara' jitze pu cúruun tyo'carújtyi'huajma'caa síij ajta síij, ajta i mu'úura' jitze tyé'yu'si'huaca'aj i ti je'ej pua'aj namuajre' i Dios jimi. ² A'íjna i tyi'táj ti je'ej pua'aj huasé'rin i nyaj jaaséj, a'yaa pu huasé'rihua'aj ti'ij járipu'uj, ajta a'yaa eenye' iira'íicajma'caa ti'ij júutze'ej, ajta i tyénya'ra' ti'ij muájyej. Ajta a'íjna i cú'cu'uj, a'íi pu néijmi'i jaatátui i ti jin jaayí'tin ti tyi'táj je'ej huá'uurej, ajta néijmi'i i ti jin tyí'ijta ti'ij a'íjna jin antyúumua'reeriaj. ³ Ajta síij i mu'úura' a'yaa pu huasé'rihua'aj cuxáa tyí'puejtyi'huaca'aj i ti jin tin huamu', ajta arí huarújca'aj a'íjna i ti tyí'puejtyi'huaca'aj, a'íj mu jin néijmi'i i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, je'ej mu tyo'taséj, majta je'en ja'rá'astijrej a'íjna i tyi'táj. ⁴ Majta jaatyánajchaca' a'íjna i cú'cu'uj, jinye a'íi pu néijmi'i tyaatátui a'íjci i tyi'táj ti je'ej pua'aj huasé'rin ti'ij a'íin néijmi'i jin antyúumua'reeriaj, majta mu jaatyánajchaca' a'íjci i tyi'táj, a'yan metyi'xáataj tijin:

—¿A'tanyíj a'yan een ti'ij a'mújma mu tyi'táj, a'tanyíj óoca'nyej ti'ij jimi huatyéno'se'en?

⁵ Majta mu jaatá' a'íjci i ti je'ej pua'aj huasé'rin ti'ij je'ej pua'aj tyaataxáj i Dios, a'yaa mu tyaatá' ti huá'puatyej máxcirie' japuan hua'puaj á'tyeevi' ti'ij a'íjna jin antyúumua'reeriaj. ⁶ A'yaa pu'ij huaríj, je'ej pu pua'aj tyí'xajtaca'aj i Dios jimi, ajta je'ej pua'aj tyihuá'xajtaca'aj a'íjma i maj a'áa já'sejre' i Dios jimi, ajta néijmi'caa i tajapuá maj já'sejre'. ⁷ Majta mu jaatá' ti'ij huo'tanyó'si'tye'en a'íjma i maj tyámua' tyí'tyesejre' i Dios jimi 'asta na'aj quee huo'tyáamue'tij, a'yaa mu majta tyaatá' ti'ij néijmi'caa jimi antyúumua'reeriaj i tye'ítyee i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua, majta i maj séej chuéj japua já'ma'can, majta i maj séej nyúucarij jin tyí'xaj. ⁸ Majta a'íjci i tyi'táj ti je'ej pua'aj huasé'rin néijmi'i mu jaatyánajchaca' i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, a'íimaj i maj quee ooyú'si'huaca' jájcuaj ímuáj ti'ij na'aj tyu'tyátaavijhuaca' i cháanacaj i yú'xaria'ra' jitze a'íjna i cánya'aj ti huatámu'vejrityí'huaca'.

⁹ Tipua'aj a'táj iityánamuajra, che' tyámua' naa tyáanamuj.

¹⁰ A'íjma i maj hue'tyánasij, miche' hue'tyáanaj, majta i maj chúun jime' huá'cui'nyij, miche' majta a'yan tyityáacui'nyij. A'yaa

mu mij tyityaataséjre'ej a'fíimaj i maj tyo'táviicue' ajta i maj jin tyá'tzaahuatye' i Dios jimi.

¹¹Nyati'ij nyij nyajtáhua'aj séej huaséj i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin, ti a chóota' je'tanyéj. Hua'puácaa pu ava'ahuájma'caa ti'ij cánya'aj, ajta a'yan tyí'xajtaca'aj ti'ij i cú'cu'uj. ¹²A'fí pu ajta néijmi'i jin antyúumua'reeriaca'aj ti'ij a'fíjna i ti anaquéej huataséjre i ti ajta je'ej pua'aj huasé'rin, a'yaa pu'ij tyihuá'ijtya'ca'aj maj néijmi'i i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua jaatyáanajche a'fíjci i ta'nájcaj i ti huarúj i ti tyí'puejtyi'huaca'aj i ti jin tin huamu'.

¹³A'yaa pu jéehua tyi'tíj tyí'uuriajca'aj i maj tyámua' tyo'taséj. Ajta pu jaayí'tihua'aj ti tiéj uje'cárieenyij u jútye' meeséeracaj i tye'ityee.

¹⁴A'fí pu'ij jin huo'cuanamuaj i tye'ityee i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua, ajta a'yan rijcaa a'fíjci jimi i ti anaquéej huataséjre i ti je'ej pua'aj huasé'rin, ajta je'en huo'ta'íj mej mij jaatyátaahuaj tyi'tíj tyévira' ti a'yan huasé'rin ti'ij a'fíjna i ti anaquéej huataséjre i ti tyí'puejtyi'huaca'aj a'fíjna jime' i chúun ajta je'en óoche' júurica'aj.

¹⁵Majta a'fíjci i ti je'tyáa'sej i ti je'ej pua'aj huasé'rin a'yaa mu tyaatá' ti'ij jaatá'an ti tyu'taxáj a'fíjna i maj jaatyátaahuaca' ajta je'en huó'cui'nyij a'fíjma i maj quee jaatyáanajche. ¹⁶Ajta néijmi'caa i maj ciléenye', majta i maj viváajma'aj jin tyityatatyíj, i chíjtyaanyí'ij, i maj quee je'ej tyéejviicue', i maj juxáahuaj jó'juhua'an majta i maj ca'nyéjrij jin tyí'muarie', a'yaa pu tyu'ta'íjtaca' mej mij hua'náyu'xaxi'in i hua' muáca' jitze, nusu maj hua'ajtyiyú'xaxi'in i huá'cuatze'. ¹⁷Ajta quee i'riitaca'aj ti tyi'tíj huánanan nusu ti a'tíj tyi'tíj huátoonyij, tipua'aj quee anáyu'si'huaj i jumuáca' jitze, nusu quee ajtyiyú'si'huaj i jucuáatze' je'ej ti ántyapuaj a'fíjna i tyi'tíj.

¹⁸A'fí pu jin a'yan tyúuxie've' maj jéehua tyu'yí'tihua'an, a'fíjna i ti tyojó'itej, che' yo'itéej já'ra'nyij je'ej ti huatóomua'aj a'fíjna i ti jin tyí'itej ajta je'ej ti ántyapuaj a'fíjna i tyi'tíj, ajta i ti jin tyí'itej, a'áa pu jo'vé'mej a'fíimaj tzajta' i tyétyacaa, a'yaa pu'ij aráasej anxityej japuan huéicatyey japuan aráasej ti tyí'itej.

A'fíjna i cánya'aj majta a'fíimaj i ti hua'antýíhuoj

14 ¹Nyati'ij nyij jaaséj a'fíjci i cánya'aj, ti a'áa jo'tyávaaca'aj i jiríj japua ti a'yan tyaja'rájtyapuaj tijin Sión. Majta jamuán a'áan jo'tyú'uuca'aj i maj anxityej japuan huá'puatyej japuan muáacuaj ví'ra'aj aráasej i tye'ityee, a'yaa pu tyé'yu'si'huaca'aj i huá'cuatze' jitze je'ej ti ántyapuaj a'fíjna i cánya'aj, ajta je'ej ti ántyapuaj a'fíjna i vástaria'ra'. ²Nyajta je'en tyi'tíj huánamuajri' ti u tajapuá je'cánamuajria'ca'aj, a'yaa pu namuajria'ca'aj ti'ij jájtyij ti ca'nyíin tyájjuhua'naj, ajta a'yájna mati'ij i víityee maj tyényuuca'an, ajta i nyúucarij i ti jin tyu'taxájtaca', a'yaa pu namuajria'ca'aj mati'ij i maj tyí'cuiinaj a'fíjna jitze i áarpaj. ³Majta a'fíjna chuiicaca'aj i chuíficarij ti

jájcuaaj a'íjna jimi i Dios, majta a'íimaj jimi i maj muáacuaj i maj júurij, majta hua' jimi i huásij. Capu a'tíj jaayí'tihua'aj ti jáari'rej a'íjna i chuñicarij, sulu a'íi mu'uj i maj anxityej japuan huá'puatyey japuan muáacuaj ví'ra'aj ará'asej, i ti ajta huó'huii íiyan cháanacaj japua.

⁴A'íi mu a'íin pué'een i maj tyámua' een, i maj quee huóoxana'cirej úucaaj jamuán, i maj majta jamuán jó'juhua'an i cánya'aj jo'tij na'aj ti jooméj. A'íijma pu huá'huii hua' tzajta' i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua mej mij huatátuiiri'huaj i Dios jimi majta i cánya'aj jimi. ⁵Camu a'náj tyi'tíj jin tyu'hué'taca', ji'nye ji'rén'nye'ej mu séejre' i Dios jimi.

Je'ej maj tyu'taxájtaca' i maj huéecaj i maj tajapuá tyí'huiire'

⁶Nyajtáhua'aj nu séej huaséj i ti tajapuá tyí'huiire', jútye' pu já'ra'ra'ca'aj ti'ij nyúucarij huo'té'exaatye'en néijmi'caa i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, i maj séej chuéj japua já'ma'can, i maj seequéj tyu'xáxa'aj, majta i maj séej chájta'naj jitze ja'chej. ⁷A'yaa pu ca'nyíin jin tyí'xajtacaj tijin:

—Siata'aj já'tyese' i Dios, siajta tyaatatyójtzi're'en, ji'nye pu'ríj tya'r'áj a'náj ti huá'xijtye'en i tyeétyee. Siata'aj jaatyáanajche a'íjna i ti jaatyáaahuaca' i tajapuá, ajta i cháanacaj, ajta i jájtyij ti ve'éj, ajta i ti huajéexavi'ijmee.

⁸Ajtáhua'aj pu sáij i ti tajapuá tyí'huiire' cújta' tyu'xájtasime'ej, a'yan tijin:

—Pu'ríj á'vej, pu'ríj á'vej a'íjna i Babilonia, a'íjna i ti huo'tyátimue'raj a'íjna jime' i ti hua' jamuán huóoxana'cirej i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua.

⁹Aj pu'ij ajtáhua'aj sáij ti tajapuá tyí'huiire' cújta' tyu'xájtasime'ej ca'nyíin jime' a'yan tijin:

—Tipua'aj a'tíj janajchej a'íjci i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin, nusu huatóoa'an maj jo'siimua' i cuáatza'ra'an jitze nusu muáca'ra'an jitze je'ej ti ántyapuaj a'íjna i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin, ¹⁰Dios pu jaatyátimue'raste'sij a'íjna jime' i ti huápu'i'ij nyú'camui', a'íjna i ti arí tyámua' jáaruuj ti a'yan een ti'ij huá've'rij ti tyu'jé'caj, a'íi pu'ij jajpuéetzij ta'mej i tiéj jime', ajta a'íjna jime' i ti a'yan curiá'rie' ti'ij tyapúusti', a'yaa pu'ij tya'ajpuéetzij ta'mej hua' jimi i maj tajapuá tyí'huiire', ajta a'íjna jimi i cánya'aj. ¹¹Ajta ájcitzuj a'íjna jime' i maj jin jajpuéjtzij jusén jime', ajta quee hua'tá'caa maj huóoso'pe'en tújca nusu tíca', sulu a'yaa mu tya'ajpuéetzij muá'ju'un a'íimaj i maj jana'michej i tyi'tíj ajta i tyévira' majta i maj hua'ajtyiyú'xaxij je'ej ti ántyapuaj a'íjna i tyi'tíj. ¹²A'yaa pu'ij huataséjre'ej i maj jin tyé'viicue' a'íimaj i maj tyámua' een, i maj a'yan ricij je'ej ti tyí'ijta i nyúucarij, majta ja'tzaahuatye' a'íjci i Jesús.

¹³Aj nu nyij a'tíj huánamuajri' ti jútye' a'tyajá'xajtacaj, a'yaa pu tyinaaté'exaaj tijin:

—Miche' huatóotyamua've'en a'íimaj i maj ja'tzaahuatye' i tavástará'. Ajta i júuricama'ra' i Dios a'yaa pu tyí'xaj tijin: "A'yaa pu tyi'ja'yájna, a'íi mu juso'pe'en, mej mij quee che' tyi'táj jin á'viicue'ria'aj, ji'nye a'íimaj mu tyámua' tyu'muáriej."

I chuéj japua ti tyú'ciiriaca'

¹⁴Nyati'ij nyij a' únyeerica', aj nu nyij jéetirij huaséj ti cuéeinara', ajta a'táj japuan újcatyii ti a'yan huasé'rihua'aj ti'ij tyáati'. A'íi pu cúruun ucárujtya'ca'aj ti ooroj jin taavijhua, ajta júxuj iityéchooca'aj. ¹⁵Aj pu'ij síj ti tajapúa tyí'huüre' a'úun je'rájraa u tyeyúuj tzajta', a'yaa pu'ij ca'nyíin jin tyaatajé a'íjci i ti jéetirij japua anjo'ojca'tyii tijin:

—Pata'aj mu júxuj jin jaaré'vejche i ti arí tyí'ciirij, pajta tyu'riá'tzaanaj, ji'nye pu'ríj tya'rá'aj a'náj paj jitzán tyu'riá'tzaanye'ej pu'ríj huariá'ca'naca' i cháanacaj japua.

¹⁶Ajta a'íjna i ti jéetirij japua áan jo'ojcatyii, a'íi pu'ij tyu'riá'tzaj i ti tyú'ciiriaca' i cháanacaj japua.

¹⁷Aj pu'ij ajtáhua'aj síj ti tajapúa tyí'huüre' iirájraa u tyeyúuj tzajta', a'íi pu ajta júxuj iityéchooca'aj. ¹⁸Ajta jo'tij jo'tyéjvee a'íjna i maj japuan tyí'mu'vejritaca, a'áa pu síj ti tajapúa tyí'huüre' je'rájraa, a'íi pu a'íjna jin antyúumua'reej i tiéj, aj pu'ij a'yan tyaatajé a'íjci i ti júxuj iityéchooca'aj tijin:

—Pata'aj jaaré'vejche, pajta jájsiire'en i táque'ra' i ciyéj ti a'áa jo'váatimee i cháanacaj japua, ji'nye pu'ríj cuasij a'íjna i táque'ra'.

¹⁹Aj pu'ij i ti tajapúa tyí'huüre' jaaré'vejchaca', ti'quij jájsii i ti tyú'ciiriaca' i cháanacaj japua, aj pu'ij ju'cáahua'xij a'íjna tzajta' i maj jin jajache' i úuvaj, i ti a'íin pu'é'een i ti jin Dios huápu'ij nyú'camui'. ²⁰A'áa mu mij yo'jáchej apua'quéj i chájta'naj jitze, aj pu'ij xúure'ej eerámui'yaca', a'yaa pu'ij ootí'ij ja'raa ti'ij jo'tij ja'tá'asej i xáachime'ra'an i cahuáayu', ajta a'yan japua huatámui'yaca' a'chu huéicaj anxityej quilometroj.

A'íimaj i maj tajapúa tyí'huüre' ajta i puéjtzij ti aráahua'puaj ará'asej

15 ¹Nyajtáhua'aj nu tyi'táj va'cán huaséj u tajapúa, arahua'puáca nu huaséj i maj tajapúa tyí'huüre', a'íj mu jin antyúumua'reej maj arahua'puáca jin puéjtzij huo'tá'an i ti jin néijmi'i tye'entyipua'rij i Dios ti jime' nyú'camui'.

²A'yaa nu nyajta tyi'táj tyu'séj ti naa tyí'me'estij, a'áa pu jo'muáanyijmee ti'ij jájtya'huaa i tiéj tzajta', a'áa mu jo'tyú'uuca'aj áarpaj metyi'tyai'ij a'íimaj i maj jaatyámue'tij a'íjci i ti je'ej pua'aj huasé'rin, majta i tyévij ti jahuüre', majta i ti jin tyí'itej i ti jin ántyapuaaj. ³Majta a'íjna chuiicaca'aj je'ej ti huaríj i Moisés i ti

tyí'huíria'ca'aj i Dios jimi, majta a'íjna jime' je'ej ti huaríj i cánya'aj.
A'yaa mu tijn:

Huápu'i'ij pu tyámua' naa huasé'rin je'ej paj tyi'táj jin huaríj,
tavástara', Dios mu paj néijmi'i jin antyá'mua'reej,
tyámua' pu een ajta tzáahuatyí'ra'aj séejre' je'ej paj tyí'ijta,
muáaj paj jusén jime' tyí'ijta.

⁴ ¿A'tanyíj quee muatziinye' muéetzij tavástara' paj pué'een?

¿A'tanyíj quee tyimuaatatyójtzi're'ej?

Ji'nye muáaj paj ji'rénnya'aj séejre',

néijmi'i mu i tyeítsee mujo'vá'ju'uj muá'ju'un mej mij

muatyáanajche,

ji'nye pu'ríj huataséjre i paj jin tyí'ijta.

⁵Nyati'ij nyij atányeeriaca', aj nu nyij jaaséj ti antácuunyica'aj i tye'yúuj tajapúa' ti já'sejre'. ⁶A'úu mu mij tye'yúuj tzajta' je'ráacij i maj tajapúa' tyí'huíre' i maj aráahua'puaj ará'asej, majta jaa'á'sima'aj i puéjtzij i ti aráahua'puaj ará'asej. Cáanarij mu tyí'cheen ti naa tyi'tyataatiyi'ij, majta ahuo'ji'que'ejma'caa jutavíj jitze puásij jime' ooroj ti jin taavijhua. ⁷Ajta s'íj i maj muáacuaj i maj júurij, a'íi pu'ij túxa'aj tyihuo'rái'pu'tyej a'íijma i maj aráahua'puaj ará'asej i ti jitzán ava'ajistíjme i ti jin huápu'i'ij nyú'camui' i Dios i ti jusén jime' júurij. ⁸Aj pu'ij tyámua' tyá'ajcitzujtariaca' u tye'yúuj tzajta' a'íjna jime' i muárie'ria'ra' i Dios, ti'quij tyámua' tyo'huájistyaca' u tye'yúuj tzajta' a'íjna i citzíj, capu che' huatái'riitariaca' ti a'táj utyájrutyey 'asta na'aj quee antyipuarej je'ej maj tyi'táj jin puéjtzij tyihuo'tá'sij a'íimaj i maj aráahua'puaj ará'asej.

I túxa'aj ti a'íjna jin avá'jistij i ti jin Dios nyú'camui'

16 ¹Nyati'ij nyij nyúucarij huánamuajri' ti u tye'yúuj tzajta' ca'nyíin jin a'yan tyihuo'té'exaaj a'íijma i maj tajapúa' tyí'huíre' i maj aráahua'puaj ará'asej a'yan tijn:

—Séricuj, siata'aj ayo'cáxire'en i cháanacaj japua i ti avá'jistij i túxa'aj jitze i ti aráahua'puaj tya'rá'asej, i ti jin i Dios huápu'i'ij nyú'camui'.

²Aj pu'ij s'íj ujo've'mej, ti'quij uye'cáaxirej i cháanacaj japua i túxa'aj jitze ti arámuaaca'aj, aj pu'ij a'íijma jimi i tyeítsee i ti hua' jitze á'yu'si'huaca'aj je'ej ti ántyapuaj a'íjna i tyi'táj ti je'ej pua'aj huasé'rin, a'íijma jimi pu atzáj huataséjre i ti je'ej pua'aj curiá'rie', ajta je'ej pua'aj huasé'rin.

³Ajtáhua'aj i s'íj i tajapúa' ti tyí'huíre', a'íi pu ajta uye'cáaxirej i túxa'aj ti jitze arámuaaca'aj, a'áa pu ya'ráaxirej i jájtyij japua ti ve'éj, aj pu'ij i jájtyij a'yan huataséjre ti'ij xúure'ej ti eerámui'yaca' i tyévij jitze ti huame'rej, aj mu mij néijmi'i huácuij i maj jájtyij jitze já'chajca'aj.

⁴Ajtáhua'aj i síij ti tajapuá tyí'huiire', a'íi pu ajta uye'cáaxirej a'íjna i ti túxa'aj jitze arámuaaca'aj i játya'naj japua, ajta jo'tij ja'ajéexavi'ijmee, aj pu'ij a'yan huaríj ti'ij i xúure'ej. ⁵Nyajta a'yan tyáanamujri' a'íjci i tajapuá ti tyí'huiire' i ti a'íjna jin antyúumua'reej i jájtyij, ti a'yan tyu'taxájtaca' tijin:

—Muáaj paj tyámua' een, a'íj paj jin antyía'mua'reej pej pij huo'xíjtye'en, muáaj paj jájcuaj imuáj séjria'ca'aj, pajta ijíj pooj séejre', ⁶ji'nye a'íimaj mu i tyétyacaa huo'cuij i maj muéetzij jimi tyámua' tyí'tyesejre', majta i maj muéetzij jitze ma'can tyí'xajtaca'aj, ajta ijíj paj muáaj huo'ta' mej mij xúure'ej huaye'en. Jujíimua'aj mu a'yan tye'entyimué'tij.

⁷A'ya nu nyajta tyáanamujri' ti a'tíj utyojo'taxájtaca' jo'tij jo'tyéjvee i maj japuan tyí'mu'vejritacaa, a'yan tijin:

—A'ya pu tyi'ja'yájna tavástara' mu paj Dios pué'een, mu paj néijmi'i jin antyía'mua'reej, tzáahuatyí'ra'aj paj jin huo'xíjtyej, pajta quee tyi'tíj jin ootyá'titsee.

⁸Ajtáhua'aj síij i ti tajapuá tyí'huiire', a'íi pu ajta uye'cáaxirej i ti arámuaaca'aj i túxa'aj jitze, a'íj pu japua jaráaxirej i xicáj, ajta a'yan tyaatá' ti'ij i xicáj huo'tyátieeraj i tyeítyee. ⁹Aj mu mij huápui'ij huatyájtata i tyeítyee, majta camu jaatáxaahuataca' i maj jin je'ej pua'aj ricij, camu majta tyaatatyójtzi'rej i Dios, sulu je'ej mu pua'aj tyaatajé i Dios, i ti a'íjna jin antyúumua'reej ti puéjtzij huo'tá'an.

¹⁰Ajtáhua'aj i síij i ti tajapuá tyí'huiire', a'íi pu ajta uye'cáaxirej a'íjna ti jitze aráamuaca'aj i túxa'aj, a'íj pu japua jaráaxirej jo'tij ja'cájca a'íjna i tyi'tíj ti je'ej pua'aj een, aj pu'ij huápui'ij huatyática'riaca' jo'tij tyejé'ijtaj. Majta i tyeítyee, a'íi mu uhuóche've'ej i junyanúu jitze a'íjna jime' maj jéehua huápui'ij jajpuéjtzica'aj, ¹¹Camu majta jaatáxaahuataca' i maj je'ej pua'aj ricij, sulu je'ej mu pua'aj tyaatajé i Dios i ti tajapuá já'sejre', a'íjna jime' i maj jéehua jajpuéjtzica'aj.

¹²Ajtáhua'aj síij i ti tajapuá tyí'huiire', a'íi pu ajta uye'cáaxirej i túxa'aj ti jitze arámuaaca'aj, a'áa pu ya'ráaxirej i játya'naj jitze ti ve'ej ti a'yan ántyapuaj tijin Éufrates, aj pu'ij atyáaxi' i játya'naj, mej mij antáciinyej a'íimaj i maj tyí'ijta i maj a'áa pujmua' jo'vá'ju' jo'tij jé'ejnyinyiij i xicáj.

¹³Nyati'ij nyij huo'séj maj huéecaj ejnyéxij hua' tyenyij jitze a'íjna i cú'cu'uj, ajta a'íjna i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin, ajta a'íjna i ti hue'tzij jin tyí'xaj, a'ya mu huasé'rihua'aj mati'ij taachuísee. ¹⁴A'íi pu júuricamej pué'eenye'ej i maj tyiyáaru' jitze ajtyáma'can, a'íi mu ciinyaca'aj néijmi'que' i cháanacaj japua, mej mij huá'ajsiire'en a'íimaj i maj tyí'ijta, mej mij huatyényo'se'en a'ájna xicáara' ti'ij jitzán huataséjre'ej i Dios ti néijmi'i jin antyúumua'reej.

¹⁵A'yaa pu tijin: “Cási', nyáaj nu uvé'nyesij ti'ij náhua'rij. Che' huatóotyamua've'en a'ájna i ti atányeej, ajta tyí'chajca ti'ij quee muá'vi'ij jo'cha'canye'en, mej mij quee i tyeétyee jaaséj i ti jutyevi'ra'.”

¹⁶Majta je'en hua'ajsií néijmi'caa i maj tyí'ijta a'ájna a ti a'yan tyaja'rájtyapua'j huá'nyuucaa jime' i hebreos tijin Armagedón.

¹⁷Ajtáhua'aj síj ti tajapúa tyí'huiire', a'íi pu ajta uye'cáaxirej i ti arámuaaca'aj i túxa'aj jitze, aj pu'ij síj ca'nyíin jin tyu'taxájtaca' ti uje'rávaaca'aj u tyeyúuj tzajta' a'ájna jo'tij jo'tyéjvee i maj japuan tyí'mu'vejritacaa, a'yaa pu tyu'taxájtaca' tijin:

—Pu'ríj néijmi'i tye'entyipua'riaca'.

¹⁸Aj mu mij huatyána'axcava'xij majta tyényuuc'a'aj, ajta jéehua tyi'tyáhuaasime'ej, i cháanacaj pu ajta ca'nyíin jin huatóoca'tzij, a'yájna ti'ij quee a'náj tyu'tóoca'tzij mati'ij mana'aj a'yan tyí'tyesejre' i tyeétyee. ¹⁹Ajta a'ájna i chájta'naj ti ve'éj, huéicaque' pu ootátzi'tyaca', ajta á'vatzi'xi i chájta'naj i séej chu'éj japua ti já'ma'can, ajta i Dios pu jo'támua'reeri' a'ájna i chájta'naj ti ve'éj ti a'yan tyaja'rájtyapua'j tijin Babilonia, ti'ij puéjtzij jaatá'an ajta je'en jáaci'tyij i ti jin huápu'i'ij nyú'camui' i Dios. ²⁰Ajta néijmi'i jo'tij ja'ráahuachij i jájtyij jitze, ajta jiríj ti huaquéetimee a'íi pu néijmi'i tyaja'huóopua'rixij, ²¹majta tyéetyee tajapúa je'cáavatzij maj tyatí'ti'ijmee a'íjma japua i tyeétyee, huá'puatyey quiiluj mu tyijetyéjma'caa i tyéetyee, majta a'íimaj i tyétyacaa, je'ej mu pua'aj tyaatajé i Dios a'ájna jime' i tyéetyee maj cáavatzij, ji'nye jéehua mu jajpuéjtzica'aj.

Dios pu jo'xíjtyej a'íjci i íitaj ti huóotoj

17 ¹Aj pu'ij síj ti tajapúa tyí'huiire', ti ajta séej iitye'i'ca'aj i túxa'aj ti aráhua'puaj tya'rá'asej, a'íi pu mu jo've'mej, ti'quij a'yan tyinaaté'examaj tijin:

—Mupo've'me', nyamuaataséejratye'sij je'ej ti tya'ajpuéetzij ta'mej a'ájna i íiti' ti jamue'tica'aj i túmii i jutyévi'j jime', a'íi pu a'íin pué'een i ti a'áan jo'ojcay i jájtyij japua ti ve'éj. ²Majta a'íimaj i maj tyí'ijta i cháanacaj japua, a'íi mu huóoxana'cirej a'ájna jamuán i íitaj, majta a'íimaj i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, a'íimaj mu huatyáata'ruj a'ájna jime' ti i íiti' huo'ta' mej mij jamuán huóoxana'cire'en.

³Ajta je'en i júuricama'ra' i Dios ti naataséjraj, a'íi pu i ti tajapúa tyí'huiire' nyojo'vi'tij a'ájna jo'tij quee já'tyi'tij. A'áa nu nyij íitaj huaséj ti i cú'cu'uj ti po'vij japua avá'catyii, ajta jéehua jitzán á'yu'si'huaca'aj i ti jin je'ej pua'aj tyá'xaj i Dios, arahua'puácaa pu íjmu'uj a'ájna i cú'cu'uj ajta tamuáamuata' pua'mácan ava'ahuájma'caa. ⁴Ajta a'ájna i íiti' nacámuaa pu tyi'tyéchajcaa, ajta cíi tyí'po'vij, jéehua pu tyo'carújtya'ajma'caa a'ájna i ti ooroj jin tyí'taavijhua, ajta tyetyéj ti huápu'i'ij tyá'najchij, ajta peerla tyi'tíj.

A'íi pu ajta túxa'aj iityei'ca'aj ti ooroj jin taavijhua, a'íj pu jitze avá'ajística'aj i ti xána'visi' huasé'rin, ajta i ti jin huóoxana'cirej a'íjna i íiti', ⁵ajta cuátze' a'yan tyé'yu'si'huaca'aj i nyúucarij nyaj quee yo'itéej na'raa, a'yaa tyé'yu'si'huaca'aj tijin: “Babilonia, i ti va'cán jin tyi'tyéjvee, ajta hua' náanaj a'íimaj i úucaa i maj jamue'tij i túmii i jutyévij jime', ajta néijmi'i i ti je'ej pua'aj tyí'een íyan cháanacaj japua.” ⁶Aj nu nyij jaaséej ti i íiti' tahuáaca'aj a'íjna jime' i hua' xuure' i maj tyámua' tyí'tyesejre' i Dios jimi, majta a'íimaj i maj huácuij a'íjna jime' maj Jesús jitze ma'can tyí'xajtaca'aj. Aj nu nyij je'ej tyo'taséj nyati'íj jaaséej. ⁷Ajta i tajapuá ti tyí'huiire', a'yaa pu tyinaaté'exaaj tijin:

—¿Ji'nye een jime' je'ej petyo'taséj? Nyáaj nu muaaté'exaatye'sij je'ej ti huatóomua'aj a'íjna i nyúucarij ti á'yu'si'ij i íiti' jitze, nyajta je'ej ti huatóomua'aj i ti japuan avá'caj, a'íjna i ti arahua'puácaa íjmu'uj, ajta tamuáamuata' pua'mácan ti ava'ahuájmee. ⁸A'íjna i tyi'tíj i paj jaaséej, a'íi pu anaqueéj séjria'ca'aj, ajta íjij capu che' séejre', ajta óoche' pu eetaméj a'ájna jo'tij ja'tyácan ti'íj quee eexúj á'pua'rej. Majta a'íimaj i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, i maj quee á'yu'si'ij je'ej maj ántya'ruj a'íjna jitze i yu'xarij i maj jin júurij muá'ju'un, ti'íj na'aj tyu'tyátaavijhuaca' i cháanacaj, a'íimaj mu je'ej tyo'taséjraj mati'íj jaaséej a'íjna i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin, i ti aamí' séjria'ca'aj, ajta je'en quee che' aja'hua'taca'aj, ajta óoche' pu huataséjre'sij.

⁹A'yaa pu amitéeria'aj ja'mej a'tíj ti tyojó'itej ti ajta tyámua' metyóomua'rej. A'íjna i ti arahua'puácaa íjmu'uj, a'yaa pu huatóomua'aj a'íjna i jiríj ti aráahua'puaj ará'asej ti japuan áan jo'ojcaj i íiti', a'yaa pu ajta huatóomua'aj maj aráahua'puaj ará'asej i maj tyí'ijta. ¹⁰Mua'anxíviij i maj meríj huácuii, síij pu ooj tyi'tíj jin tyi'tyéjvee, ajta i síij capu eexúj séejre'. Ajta ti'íj huataséjre'en capu jéehua á'tyeeren. ¹¹Ajta i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin ti jájcuaj ímuáj séjria'ca'aj, ajta quee che' séejre', a'íi pu a'íin pué'een i ti aráhueecaj, a'íi pu ajta hua' jitze ajtyáma'can i maj aráahua'puaj ará'asej, a'íi pu ajta néijmi'i á'pua'ren.

¹²Ajta a'íjna i ti tamuáamuata' pua'mácan ava'ahuájmee, a'íi mu a'íin pué'een i maj tamuáamuata' ará'asej i maj tyí'ijta, i maj quee xu tye'entyájruij mej mij tyu'ta'íjtaj, majta móoche' mu ja'ancuriáa'sij mej mij séej ooraj á'tyeevi'in maj tyu'ta'íjtaj a'íjna jamuán i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin. ¹³A'íimaj i maj tamuáamuata' ará'asej i maj tyí'ijta, néijmi'i mu juxa'aj mana'aj tyí'xaj, a'íj mu jin jaatátuiire'sij i maj jin antyúumua'reej a'íjci i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin. ¹⁴A'íi mu mij jaatanyo'si'tye'ej a'íjci i cánya'aj, ajta a'íi pu i cánya'aj huo'tyámue'tij, majta a'íimaj jamuán séejre' i Dios ti huo'tajé ajta je'en hua'antýíhuoj mej mij tyámua' eenye', ji'nye i tavástara' pu

tyihuá'ijtye' a'íimaj i maj hua' vástara' pué'een i tyeítyee, ajta a'íin pué'een i tajtúhuan ti néijmi'caa tyí'ijtye' i séecan i tajtúhuaanyij.

¹⁵A'yaa pu ajta tyinaaté'exaa i tajapuá ti tyí'huíire' tijin:

—A'íjna i jájtyij ti ve'éj i paj jaaséej, i ti japuan anjo'ojca'tyíi i íiti' ti jaamué'tij i túmii i jutyévíra' jime', a'íi mu a'íin pué'een i tyeítyee i maj séej chuéj japua já'ma'can, i maj séej nyúucarij jin tyí'xaj, majta séej chájta'naj jitze ja'chej. ¹⁶Ajta a'íjna i a'huáara' tamuáamuata' ti ará'asej i paj jaaséj, ajta a'íjna i ti je'ej pua'aj huasé'rin, a'íi mu jájcha'iirria'aj muá'ju'un a'íjci i íitaj ti jaamué'tij i túmii i jutyévíra' jime', a'íi mu ayooriésij metya'cá'ri'ran i ti tyi'tyéechan, majta je'en jaatyáci'mij i tyévira' mati'ij mij jaatyáteeraj. ¹⁷Dios pu arí a'yan tyihuo'cámua'riityej hua' xiéjnyu'caa tzajta' mej mij a'yan huárinyij je'ej ti a'íin tyá'xie've', a'íj mu jime' juxa'aj mana'aj rinyij mej mij jaatátuúire'en a'íjci i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin i maj jin antyúumua'reej, 'asta na'aj quee a'yan atyojo'r'ényej je'ej ti i Dios arí tyu'taxájtaca'. ¹⁸Ajta a'íjna i íitaj i paj jaaséej, a'íi pu a'íin pué'een i chájta'naj ti ve'éj i ti tyihuá'ijtye' néijmi'que' i cháanacaj japua.

A'íjna i Babilonia ti jó'vej

18 ¹Nyati'ij nyij nyajtáhua'aj séej huaséj i ti tajapuá tyí'huíire' ti jútye' aje'cáma'ca'aj, va'cán pu jin antyúumua'reej, néijmi'que' pu i cháanacaj japua huanyéeri'cij ja'raa a'íjci jime' i ti á'taaca'aj i jujitzé. ²A'yaa pu ca'nyíin jin tyí'jijhuaca'aj tijin:

—Pu'ríj á'vej, pu'ríj á'vej a'íjna i Babilonia i chájta'naj ti ve'éj. Pu'ríj hua' chí'ij pué'een a'íimaj i tyiyáaru', jo'maj ja'chej i júuricamej i maj xána'visi' huasé'rin, ajta jo'maj já'asaca i pína'see i maj xána'visi' huasé'rin, majta tyi'tyán i tyaj quee hua'xie've'. ³Ji'nye néijmi'i mu i maj séej chuéj japua já'ma'can huatyáata'ruj mej mij je'ej pua'aj huárinyij ti'ij a'íjna i Babilonia, a'íimaj i maj íiyan tyí'ijta i cháanacaj japua, néijmi'i mu jamuán huóoxana'cirej, majta i maj tyí'to'racia íiyan cháanacaj japua, a'íi mu huochíjtyaanyi'taca' a'íjna jime' ti a'íin a'yan tyihuo'tá' je'ej maj tyi'tíj tyí'xie'va'ca'aj.

⁴Nyati'ij nyij nyajtáhua'aj séej nyúucarij huánamuajri' ti jútye' tyajá'xajtaca'aj a'yan tijin:

—Siata'aj eeráciinyej i chájta'naj jitze, mua'aj mu siaj nyetye'ítyeristyamua' pué'een, siaj sij quee hua' jamuán huóoxana'cire'en, ti'ij quee ajta jamuáaci'tyij i puéjtzij, ⁵jí'nye a'íi pu arí huápuí'ij ootyá'ítzee i Dios jimi, a'íi pu i Dios jamua'reej i ti jin je'ej pua'aj tyi'tyúucha'ij a'íjna i íiti'. ⁶Che' a'yan ajta tyáaci'tyij ti'ij ajta a'íin puéjtzij tyihuo'tá' i ti huo'mué'tij, che' hua'puaj tyu'nájchitaj i ti jin je'ej pua'aj huaríj, siajta i vásusj ti jitzán jaya'caa siata'aj ja'vá'jisten a'íjna jime' i ti hua'puaj

ará'asej i ti jin huatyátahuan, a'yájna ti'ij a'íin séecan tyu'tá, 7siata'aj puéjtzij jaatá'an ti'ij huatóoxaamujritye'en, a'yájna ti'ij jusúij tya'huóotzaahuaj, ajta je'ej ti tyu'tóosejrataca'. Ji'nye a'yaa pu tyí'xaj i jutzájta' tijin: “A'yaa nu tyi'tyéjvee ti'ij íiti' ti tyí'ijta. Canu antyínyasiitariaca', canu nyajta jajpuéetzij na'mej.” 8 A'íj pu jin séej xicáj japuan rávesij i ti jin jajpuéetzij ja'mej, aj pu'ij tyi'ijcuí'nyij, ajta huatóoxaamujritye'ej, ajta huataí'cuataj, aj pu'ij huatyáteeri'huaj, ji'nye i Dios néijmi'i pu putyí'uurej, a'íi pu i tavástará' a'yan puéjtzij tyaata'sij.

9 A'íimaj i maj tyí'ijta i cháanacaj japua, i maj jamuán huóoxana'cirej, majta jamuán huochíjtyanyi'taca', a'íi mu juyiinyen majta huatóoxaamujritye'sij mati'ij jaaséej ti ájcituzj a'íjna jime' ti tyátaasij. 10 Majta a'ímuáj jo'tya'úuj muá'ju'un a'íjna jime' maj jatziinye' i ti jin jajpuéetzij, a'yaa mu tyu'taxájtaj tijin:

—¡Cuíi' xaa! ¡Cuíi' xaa muáaj mu paj chájta'naj pué'een ti ve'ej, Babilonia mu paj va'cán jin antyía'mua'reej! Ji'nye jiye'tzín tya'rá'aj i paj jin períj jajpuéetzij.

11 Majta i maj tyí'to'racaá íiyan cháanacaj japua, a'íi mu majta juyiinyen majta huatóoxaamujritye'ej a'íjna jime' i chájta'naj, ji'nye capu che' ma' a'táj ta'mej ti tyihuó'nanieej i maj tyú'tisij, 12 tipua'aj ooroj, pláataj, i tyetyéj ti tyámua' tyá'najchij, tyi'táj peerla, cáanarij ti tyi'jí're'en i ti tyí'me'estij, na'ríij ti táxie'muaa, nusu i ti po'vij, ajta néijmi'i i ciyéj ti jéehua tyá'najchij, na'ríij tyi'táj coobre, nusu tyapúusti', nusu i tyetyéj i maj tyi'cámejtyee, 13 nusu i cue'ráj maj tyí'na'chityaa i ti naa tyaarie'ej, nusu i íijcua na'ríij tyi'táj miirra, nahuáj, aséityij, aríinaj ti jí're'en, tyeríicuj, ajta ya'muáatyee i maj hua' japuan tyí'ti'ijcicaa, nusu cánya'xii, cahuáayu'uj, i caríáata', majta a'íimaj i maj ca'nyéjrij jin tyí'muarie' juxa'aj tyeítyee jimi. 14 A'yaa mu tyaatájeevij a'íjci i chájta'naj tijin:

—¡Capu che' séeria'aj ta'mej muéetzij jimi a'íjna i táque'ej ti jéehua mua'ránajchica'aj, papu'ríj jusén jin tyojo'riej i ti huápu'íj tyá'najchij i paj jin chíjtyaanyi'taca'aj!

15 Majta a'íimaj i maj a'yan éenye'ej tyí'tooca'aj majta a'íjna jin huochíjtyaanyi'taca', a'íi mu a'ímuáj jo'tya'úuj muá'ju'un, a'íjna jime' maj jatziinye' i ti jin jajpuéetzij, muyíinyaj majta juxaamúuiritya'aj, 16 a'yaa mu tyi'xáataj muá'ju'un tijin:

—¡Cuíi' xaa! ¡Cuíi' xaa i chájta'naj ti ve'ej! I ti a'íjna tyi'tyéechan i ti me'estij ti naa een, ajta a'íjna jime' i ti táxie'muaa, ajta i ti po'vij jime', ajta a'íjna tyo'carújtye'ejmee i ti ooroj jin tyí'taavijhua, ajta i tyetyéj ti huápu'íj tyá'najchij, ajta a'íjna i peerla tyi'táj; 17 ajta jiye'tzín néijmi'i tyu'riá'xij i ti huápu'íj tyá'najchica'aj!

Majta néijmi'i a'íimaj i maj báarcuj tyimuárie'rij, majta i maj tyí'mu'ijhuacaa i báarcuj jitze i maj á'ciinyej i jájtyij japua, majta

néijmi'i i maj hue'tyéé vivi', a'íi mu a' imuáj jo'hufístiraa, ¹⁸ ajta mati'ij jaaséej a'íjci i citz'ij ti ájcituzjuntariaca' ti'ij tyátaasima'aj i chájta'naj, aj mu mij a'yan tyityeetyejíhuajraa tíjin:

—¿Jo'nyij ajtáhua'aj síj chájta'naj já'sejre' ti'ij a'mújna?

¹⁹ Aj mu mij chuéj ti muíinyíj ahuóoratziraxij i jumu'új jitze, muuyínyaj majta juxaamúuiritya'aj, a'yaa mu tyí'tyiejijhuaca'aj tíjin:

—¡Cuíi' xaa! ¡Cuíi' xaa a'íjna i chájta'naj ti ve'éj! A'íj mu jin huoochíjtyaanyitaca' muéetzij ti jimi tyí'sejre', néijmi'i i maj báarcuj tyíya'muaaca'aj i maj jin antac'ca'aj i jájtyij japua. A'íi mu mij jiyé'tzín jó'vej.

²⁰ Ajta i tajapúa sij já'sejre', siata'aj huatóotyamua've'en, a'íjna jime' i chájta'naj, siata'aj huatóotyamua've'en mua'aj mu sij jí'rén'ye'ej séejre' i Dios jimi, sijta mua'aj mu sij antyíhuaviihuaca', sijta mua'aj mu sij Dios jitze ma'can tyí'xaxa'aj, néijmi'i xu huatóotyamua've'en, jí'nye ti'ij i Dios jo'xíjtyej a'íjci i íitaj, aj pu mua'ajmaj tyámua' tyajamo'xá'pui'intari'ri'.

²¹ Aj pu'ij síj ti tajapúa tyí'huiire' tyetyéj pu tyítii i maj jin tyá'ti'xicaa, aj pu'ij ja'tyájríee i jájtyij jitze ti ve'éj, a'yan tyi'xáataj tíjin:

—A'yaa paj cha'taj atyojo'cárutyij muáaj chájta'naj paj ve'éj Babilonia paj ántyapuaj, camu mij che' a'náj muasejran. ²² Camu che' namuáaria'aj muá'ju'un i maj tyí'cui'nacaa i áarpaj jitze, nusu i maj tyí'ci'sityee túuturu'uj jitze, na'ríij i trompéetaj jitze, camu majta che' tyi'muárie'ej muá'ju'un je'ej maj tyi'tíj tyu'yí'tin, capu ajta che' namuáaria'aj ta'mej i maj tyí'tixícaa. ²³ Capu che' a'táaj ja'mej muéetzij jimi i tiéj ti ú'taa i hua' chí'ij tzajta', capu ajta che' namuáaria'aj ja'mej i maj tyí'ye'estyaa a'íimaj i maj moochán huanyéjnye'ichaca'. Ji'nye a'íimaj i maj tyí'to'racaria'aj mu a'íin pu'éeenye'ej i maj a'yan japuan séjria'ca'aj i cháanacaj, i maj majta viváajma'aj jin tyityatatyá'ca'aj, i paj muáaj huocuanamuaj mati'ij mana'aj pua'máj a'yan séejre' i cháanacaj japua. ²⁴ Ji'nye a'íjna jitze i chájta'naj a'íj mu jitze jáatyoj i hua' xuure' i maj Dios jitze ma'can tyí'xaxa'ta'aj, majta i maj jí'rén'ye'ej séjria'ca'aj i Dios jimi, majta néijmi'i mati'ij mana'aj pua'máj huácuij i cháanacaj japua.

I maj tyí'chuiicaj u tajapúa

19 ¹ Aj nu nyij tányij huó'namuajri' i maj tajapúa ca'nyíin jin muí'tíj tyajá'xajtaca'aj, a'yaa mu tíjin:

¡Alelúuyaj! Tyiche' tyaatatyójtzi're'en i Dios, jí'nye a'íi pu tajapúa huatanyúj, a'íj pu ajta jimi já'ma'can i ti naa huasé'rin, ajta i ti jin néijmi'i putyí'uurej,

² a'íi pu tzáahuatyi'ra'aj jin huá'xijtye'en,
ajta je'ej ti tye'tyévijtye';
a'íi pu arí jo'xíjtyej a'íjci i íitaj ti jutyévira' jin jamue'tica'aj i
túmii,
ajta ca'nyíjra'aj huo'ta' néijmi'que' i cháanacaj japua,
mej mij jamuán huóoxana'cire'en.
Dios pu'ij a'íjna puéjtzij jaatá' a'íjna jime' ti i íiti' huo'cuij a'íimaj i
maj jahuiire' i Dios.

³ Majtáhua'aj mu a'yan tyu'taxájtaca' tijin:
—¡Alelúuyaj! A'íjna i ti jitzán ájcitzuj i íitaj capu a'náj
huatyápua'rij.

⁴ Majta a'íimaj i huásij i maj seityéj japuan muáacuaj ará'asej,
majta i maj muáacuaj i maj júurij, néijmi'i mu ecóotutaxij, mej mij
jaatyáanajche i Dios, i ti acájca ipuárij jitze. A'yaa mu tyí'xajtaca'aj
tijin:

—¡Che' a'yan tyá'ra'nyij! ¡Alelúuyaj!

⁵ Aj pu'ij siij huajíjhuaca' ti a'áa véjri' jo'tyávaaca'aj jo'tij jo'tyéjvee
i maj japuan tyí'mu'vejritacaa, a'yaa pu tyí'xajtaca'aj tijin:

Siata'aj tyaatatyójtzi're'en i Dios, néijmi'i mua'aj,
mu sij viváajma'aj jin tyityatatyíj,
siajta mu sij cilénye' jin tyityatatyíj,
néijmi'i mua'aj mu sij jahuiire' siajta tzáahuatyi'ra'aj jimi tyícha'íj.

Ti'ij huatyényeiiichij i Cánya'aj

⁶ A'yaa nu nyajta tyihuó'namuajri' maj jéehua i tyeítyee
tyí'xajtaca'aj, a'yaa pu namuajria'ca'aj ti'ij jo'tij jájtyij ja'ancáamu'yej,
ajta a'yan namuajria'ca'aj ti'ij i víityee maj tyényuuca'an. A'yaa mu
tyí'xajtaca'aj tijin:

¡Alelúuyaj! Tyiche' tyaatatyójtzi're'en i Dios,
ji'nye pu'ríj huatyóochej ti tyu'ta'íjtaj i tavástara',
ajta i Dios i ti néijmi'i jin antyúumua'reej.

⁷ Tyiche' huátatyamua've'en, tyajta tyaatatyójtzi're'en,
ji'nye pu'ríj a'ájna atyojo're'nyej ti'ij i cánya'aj huatyényeiiichij.
Ajta i ti íira'ra'an pu'éenye'ej ta'mej pu'ríj ajta tyámua'
huóoruuj.

⁸ A'yaa mu tyaatá' ti a'íjna tyu'tyóochejtyej i cáanarij ti me'estíj ti
ajta naa een, ti tyama'astáji'lij ti quee choomua.
Ji'nye a'íjna i cáanarij ti naa een, a'íi pu pu'éen i maj jin tyámua'
tyityetyúucha'íica'aj a'íimaj i tyeítyeristyamua'me'en i Dios.

⁹ Ajta i ti tajapuá tyí'huuiire' a'yaa pu tyinaaté'exaaj tijin:

—Ootyéeyu'xaj a'yan tijin: “Miche' huatóotyamua've'en a'íimaj i
maj huo'tá'inyej mej mij jamuán tyú'cua'nyij i cánya'aj a'ájna xicáara
ti jitzán huatyényeiiichij.”

© 1996 David C. Cook

Apocalípsis 19:9

A'yaa pu ajta tyinaaté'exaaj tijin:

—A'íjna i nyúucarij nyaj mua'ixaatye' Dios pu ji'r'é'can jime' janyuucaa.

¹⁰Aj nu nyij tyítunutaca' jo'tij ja'ra'íicajmee nyej nyij jaatyáanajche, aj pu'ij a'yan tyinaaté'exaaj tijin:

—Capáj a'yan rijcaj, ji'nye nyáaj nu jahuíire' i Dios, a'yájna pati'ij muáaj majta a'íimaj i a'ihuáamua' i maj a'yan ricij je'ej ti i Jesús tyihuó'ixaaj. Pata'aj i Dios huatyáanajchej.

Ji'nye a'yájna ti'ij tyu'xájtaca' i Jesús, a'íi pu a'íin pué'een i ti huo'cámua'riityej a'íimaj i maj Dios jitze tyí'xajtaca'aj.

A'íjna i ti avá'caj i cahuáayu' japua ti cuéeinara'

¹¹Aj nu nyij jaaséej ti antácuunyica'aj u tajapuá, aj pu'ij cahuáayu' huataséjre ti cuéeinara', ajta i ti avá'caj a'yaa pu ántyapuaj tijin i ti tyámua' een ti ajta tzáahuatyí'ra'aj jin tyí'xaj, ji'nye tyámua' pu tyí'ijta'ca'aj, ajta a'yan cha'taj tyí'nyo'sa'ca'aj. ¹²A'yaa pu huasé'rihua'aj i ji'sáara' ti'ij tiéj ti á'taa, ajta mui'caa tyo'carújtya'ajma'caa i cúruun i jumu'új jitze, ajta jitzán á'yu'si'ij je'ej ti a'íin ántyapuaj, ajta a'íi na'aj jusíj yó'itej. ¹³Ajta i cáanarij ti tyí'chajca'aj xúure'ej

pu jéehua a'ma'ca'aj, ajta a'yan ántyapuaj tijin í Nyúucaria'ra' i Dios. ¹⁴Majta cújta' huajú'ca'aj i xantáaru' maj tajapuá já'ma'can, cuéinavi' metyi'cháaj ti tyi'tyama'astáji'caa ti ajta huápui'ij tyi'jír'e'en ajta quee tyí'choomuavi'ca'aj, majta je'en cahuáayu'uj japua ave'tye'tya'ajma'caa maj cueinaa. ¹⁵Ajta i tyényi'tze' náhuaj pu éejnyinyiica'aj ti huápui'ij tyí'itzij, tí'ij jin tyihuo'puéjtye'en i néijmi'caa i tyeítýee i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua. Ca'nyéjrij pu jin tyihuo'ta'íjtye'sij. Ajta a'íin hua' japua jaráriesij i ti jin huápui'ij nyú'camui' i Dios ti néijmi'i jin antyúumua'reej. ¹⁶Ajta i máancajra'an jitze, huárita' pujmua' a'yaa pu tyé'yu'si' tijin: “Hua' tajtúhuan i tajtúhuaanyij, ajta i ti tyihuá'ijtye' i maj tyí'ijta.”

¹⁷Nyajta je'en séej huaséj i ti tajapuá tyí'huíire', a'áa pu jo'tyávacaj i xicáj jitze, a'yaa pu ca'nyíin jin tyihuo'tajé néijmi'caa i pína'see i maj jútye' ra'ra' tijin:

—Siata'aj mujo'vá'ju'un siaj sij tyú'cua'nyij i Dios ti tyaja'muacue'tyen, ¹⁸siaj sij jáacua'nyij i huá'hue'ra' a'íimaj i maj tyí'ijta, i maj tyihuá'ijtye' i xantáaru', siajta i huá'hue'ra' i tyétyacaa i maj jéehua uhuácaca'nye', siajta huá'hue'ra' i cahuáayu'uj, majta i maj ave'tye'tya'ajma'caa, néijmi'i i huá'hue'ra' i tyétyacaa, i maj juxáahuaj ciínyej, nusu i maj ca'nyéjrij jin tyí'muarie', i maj ciléenyee' jin tyityatatyíj, nusu i maj va'cán jin tyí'huíire'.

¹⁹Nyati'ij nyij jaaséj a'íjci i ti je'ej pua'aj huasé'rin nyajta i maj tyí'ijta i cháanacaj japua hua' jamuán i juxantáaru'ustyamua', maj aja'tyúusiiria'ca'aj mej mij jaatanyo'si'tye'en a'íjci i ti avá'caj i cahuáayu'uj japua, majta i xantáaru'ustyamua'mua'. ²⁰Ajta a'íjna i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin, a'íj mu huatyéevi', majta jamuán a'íjna i ti hue'tzij jin tyí'xajtaca'aj a'íjna jitze ma'can, i ti ajta jitzán ma'can jéehua tyu'muáriej. A'íj pu jin huo'cuanamuaj a'íjna i ti jitzán ma'can hue'tzij jin tyí'xajtaca'aj, a'íjima i maj huatóoa' maj hua' jitze jo'yú'xaj je'ej ti ántyapuaj a'íjna i tyi'tíj majta jaatyánajchaca'. Aj pul'ij a'íjna i tyi'tíj ti je'ej pua'aj huasé'rin, ajta i ti hue'tzij jin tyí'xajtaca'aj a'íj mu huavívi'ri'huaca', mati'ij mij a'áa huaja'tyáahuaxij júurican jo'tij ja'alaguun ti asúufrej jin á'taa. ²¹Majta i séecan a'íj mu huácu'i'ihuaca' a'íjna jime' i chúun ti éejnyinyiica'aj i tyényi'tze' a'íjna i ti cahuáayu'uj japua avá'caj, majta néijmi'i i pína'see tyámua' mu tyityaatajúj'xaj a'íjna jime' i huá'hue'ra' i maj huácu'ij.

Ciríistu' pu tyu'ta'íjtaj séej ví'ra'aj nyinyi'ra'aj

20 ¹Séej nu huaséj i ti tajapuá tyí'huíire' ti jútye' aje'cáma'ca'aj, ajta yáavij huáchuisima'aj i ti jin ja'tyáanaj jo'tij ja'tyácun ajta cadéenaj huapísime'ej ti vivéj. ²Aj pul'ij jaatyéevi' a'íjci i cú'cu'uj, a'íjna i ti jájcuaj imuáj huataséjre, i ti a'íin pu'éen i tyiyáaru', aj pul'ij jaatyáaji'quej tí'ij séej ví'ra'aj nyinyi'ra'aj jí'qui'huaj. ³Aj pul'ij

a'áa ye'tyájríee jo'tij ja'tyácun, ajta je'en ja'tyáanaj ta'aj ij quee che' huá'cuanamuaj i maj séej chuéj japua já'ma'can 'asta na'aj quee mutyojo'me'en séej ví'ra'aj nyinyi'ra'aj, aj pu'ij té'ej cíira'tzuj tyu'tátuihuaj.

⁴Nyati'ij nyij ipuárij tyu'séj, a'íjma mu jitzán acátýe'tya'aj i maj ja'ancuriáa' mej mij huo'xíjtye'en i tye'fye. Nyajta je'en hua' júuricamej huaséj a'íjma i maj hui'ijveechixij i hua' mu'uj a'íjna jime' maj tyámua' éenye'ej i Jesús jimi, majta a'íjna jitze i nyúucaria'ra' i Dios. A'íimaj i maj quee jaatyánajchaca' a'íjci i ti je'ej pua'aj huasé'rin camu majta i ti jahui're', majta quee huatóoa' maj hua'ajtyiyú'xaxi'in i huá'cuatze' nusu i jumuáca' jitze. Aj nu nyij huo'séj maj huatájuuriaca' majta je'en jamuán tyu'ta'íjtaca' i Círíistu' séej ví'ra'aj nyinyi'ra'aj jitze. ⁵Majta i séecan i maj huácuij, camu huatájuuriaca' 'asta na'aj quee mutyojo'mej séej ví'ra'aj nyinyi'ra'aj. A'íi mu a'íin pué'een i maj anaquéj huatájuuriaca'. ⁶Miche' huatóotyamua've'en a'íimaj i maj hua' jamuán anáatya'aj huatájuurij, ji'nye a'íjma mu jitze ajtyáma'can i tye'fyeristyamua'me'en i Dios. Majta quee che' cui'nyij, sulu a'íi mu tyitye'entyárutyij i Dios jimi, majta i Círíistu' jimi, mej mij séej ví'ra'aj nyinyi'ra'aj jamuán tyu'ta'íjtaj.

Dios pu ja'antýimué'tij i tyiyáaru'

⁷Ti'ij mutyojo'me'en i séej ví'ra'aj nyinyi'ra'aj, a'íi pu i tyiyáaru' huatátuihuaj jo'tij je'tyánami'huaca'aj, ⁸aj pu'ij eetaméj ti'ij huo'cuanamuan a'íjma i maj séej chuéj japua já'ma'can, i maj a'áa jo'cháatimee jo'tij i xicáj jé'ejnyinyij, majta i maj a'áa pujmua' jo'cháatimee jo'tij i xicáj ja'ancáru'pij, majta i maj ajtyapuáj pujmua' jo'cháatimee, majta i maj áatyej pujmua' huacháatimee, ajta a'íjci i ti a'yan ántyapuj tijin Gog, ajta a'íjci i Magog, majta néijmi'caa i maj hua' jitze ajtyáma'can i maj a'yan ará'asej ti'ij i séj ti a'áa ja'ajtyájcay jo'tij ja'va'ástimee i jájtyij ti ve'ej, a'íjma mu mij tyísiire'ej mej mij huatyéno'se'en. ⁹Mati'ij mij néijmi'que' oorióonajchaca' ti'ij na'aj ooyóhuaj i chuéj, mati'ij mij hua'ajnáj jo'maj tyojo'tyá'inaamuarica'aj i maj tyámua' een i Dios jimi, a'íjma i Dios ti hua'xie've'. Ajta tiéj pu uje'cájvej u tajapúa, ti'quij huo'tyáatiej a'íjma i maj jamuán huajú'ca'aj i tyiyáaru'. ¹⁰Ajta i tyiyáaru', i ti huo'cuanamuaj, a'áa pu ja'tyárieehuaca' jo'tij ja'alaguun ajta já'taa i asúufrej jime', jo'maj majta ja'tyáavatzij a'íjna i ti je'ej pua'aj huasé'rin ajta a'íjna i ti jahui'ria'ca'aj, ajta a'íjna i ti hue'tzij jin tyí'xajtaca'aj. A'áa mu mij jajpuéetzij muál'ju'un tújca majta tíca' majta jusén jime'.

Dios pu huá'xijtye'en a'ájna jo'tij já'sejre' i ipuárij ti ve'ej

¹¹Nyati'ij nyij ipuárij huaséj ti ve'ej ti naa tyí'cuenara', nyajta a'íj huaséj i ti acájca. Ajta i cháanacaj, ajta i tajapúa, a'áa pu

ja'huóopua'rixij a'íjna jimi, camu che' ma' já'sejria'ca'aj. ¹²Nyajta je'en a'íjma huaséj i maj huácuij, i maj huásij majta i maj cíleen, a'áa mu ja'riá'vaaca'aj a'íjna jimi i ipuárij, aj mu mij séej ootácuuraca' i yu'xarij, majtáhua'aj séej ootácuuraca' i yu'xarij i maj jitzán á'yu'si'ij je'ej maj ántya'ruj i maj júurij huatyá'itzeere'ej i Dios jimi. Majta a'íimaj i maj meríj huácui'ijcaa a'yaa mu tyityo'xíjtyi'huaca' je'ej maj tyi'tíj huáruuj mati'ij móoj júurica'aj, majta je'ej ti tyé'yu'si'huaca'aj i yu'xarij jitze. ¹³Aj mu mij huataséjre i maj atyájcuii i jájtyij jitze, majta néijmi'i i séecan i maj huácui'ijcaa, néijmi'i mu majtáhua'aj huatájuuriaca', aj pu'ij Dios huo'xíjtyej a'íjna jime' je'ej maj tyi'tíj jin huaríj mati'ij móoj júurica'aj. ¹⁴Ajta je'en a'íjna i ti tyí'tyacui'caa a'áa pu ja'tyárieehuaca' jo'tij ja'alaguun ajta á'taa asúufrej jime'. A'íi pu a'íin pué'een i maj majtáhua'aj jin cui'nyij, ¹⁵a'áa mu majta huaja'tyáahua'xij i maj quee áyu'si'huaca'aj je'ej maj ántya'ruj i yu'xarij jitze ti hua'tá'caa maj jusén jin júurij huatyá'itzeere'len i Dios jimi.

A'íjna i tajapuá ti já'sejre' ti jájcuaj ajta i cháanacaj ti ajta jájcuaj

21 ¹Aj nu nyij tányij i tajapuá huaséj ti jájcuaj, nyajta i cháanacaj ti ajta jájcuaj, ji'nye a'íjna i tajapuá ti anaqueéj séjria'ca'aj, ajta a'íjna i cháanacaj ti mí'ma'can, capu che' séjria'ca'aj, ajta i jájtyij ti ve'éj, capu ajta che' séjria'ca'aj.

²Nyajta je'en jaaséj i chájta'naj ti jájcuaj ti ajta naa een i ti a'yan ántyapuaj tíjin Jerusalén, ti jútye' aje'cáma'ca'aj jo'tij i Dios já'sejre'. Tyámua' pu huóoruuj a'íjna i chájta'naj ti'ij i fíti' ti huatyévice'sij. ³Nyajta je'en nyúucarij huánamuajri' ti ca'nyíin jin a'áa tyojo'taxájtaca' jo'tij i ipuárij jo'tyávaaca'aj, a'yaa pu tyí'xajtaca'aj tíjin:

—Iiye'ej pu putyí'ricij jo'tij já'sejre' i Dios hua' jamuán i tyétyaca. Hua' jamuán pu huatyá'itzeere'ej, majta a'íimaj mu tye'ityeristyamua'me'en pue'éenye'ej muá'ju'un. Ajta i Dios a'íi pu hua' Dios pué'eenye'ej ta'mej. ⁴Tyámua' pu tyihuo'tyéjeevij mej mij quee che' juxaamuijritya'aj, camu che' cui'nyij, camu che' juxaamúuiritya'aj muá'ju'un a'íjna jime' ti síj huamu'í, camu majta che' juyiinyaj muá'ju'un, camu che' tyi'tíj jin jajpuéetzij muá'ju'un, ji'nye a'íjna i ti aamí' tyí'sejria'ca'aj capu che' tyi'séere'ej ta'mej.

⁵Ajta a'íjna i ti ipuárij jitze acájca a'yaa pu tyu'taxájtaca' tíjin:

—Nyáaj nu néijmi'i tyí'jajcuare'len i ti tyí'sejre'.

Ajta a'yan tíjin:

—Ootyéeyu'xaj a'íjci, ji'nye a'íi pu nyúucarij tzáahuatyí'ra'aj jin tyí'xaj, ajta i'ríj siaj jitzán tyú'ca'nyej.

⁶Aj pu'ij a'yan tyinaaté'exaaj tíjin:

—Pu'ríj tye'entyíci'pii huaca'. Nyáaj nu a'íin pué'een i nyaj anájcaj, nyajta i nyaj uvé'tyajtij, nyáaj nu jájcuaj ímuáj huataséjre, nyajta jusén jime' séeria'aj na'mej. A'tíj tina'aj ti huata'íimu'un nyáaj nu huáapua'aj

jaatá'sij a'fjci i jájtyij ti a'áa já'ajnyinyii jo'tij ja'ajréxaj, a'fjna i jájtyij i ti jin júurij ja'mej jusén jime'. ⁷Ajta a'fjna i ti tyu'tyámue'tin, néijmli' pu a'fjna tyá'ci'tyij, nyáaj nu Dios ra' pue'éenye'ej na'mej, ajta a'fi pu nyiyóoj pue'éenye'ej ta'mej. ⁸Majta a'fimaj i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'ij, i maj quee tyá'tzaahuatye', i maj tyú'xana've', i maj tyí'tyacui'caa, i maj úucua jamuán juxana'cire', i maj tyí'chahuua, i maj sánturij najchej majta i maj tyí'hue'tacaa, a'yaa pu tyihuá'ci'tyij maj a'áa jo'tyá'itzeere'en jo'tij ja'alaguun ti asúufrej jin á'taa, a'fi pu a'fin pué'een i maj jin majtáhua'aj cui'nyij.

I Jerusalén ti jájcuaj

⁹Aj pu'ij síij nye jimi aje're'nyej i ti tajapuá tyí'huiire' ti hua' jitze ajtyáma'can i maj aráahua'puaj ará'asej, i maj túxa'aj tyi'tyái'pu'ca'aj i ti ajta aráahua'puaj tya'rá'asej, i ti jitzán arámuaaca'aj i cui'nyi'ra'aj i maj jin jajpuéjtzica'aj i tyeítjee, a'yaa pu tyinaaté'exaaj tijin:

—Mujo'té'yi'ij, nyáaj nu muaataséjratye'sij a'fjna i ti jimí tya'tóoraj i cánya'aj ti ajta íira'ra'an pue'éenye'ej ta'mej.

¹⁰Ajta je'ej ti tyinaataséjra i júuricama'ra' i Dios, a'fi pu i ti tajapuá tyí'huiire' nyojoovi'tij jo'tij jiríj jo'tácaj ti huápu'i'ij ájtyeej, aj pu'ij naataséjraj i chájta'naj ti naa een i ti a'yan ántyapua'ij tijin Jerusalén, a'áa pu jútye' je'cáma'ca'aj jo'tij i Dios já'sejre'.

¹¹Naa pu tyi'tyama'astáji'ca' a'fjna i chájta'naj ti'ij ajta i Dios ti huápu'i'ij naa huasé'rin, a'yaa pu tyi'tyatáatiyi'ca' ti'ij i tyetyéj ti huápu'i'ij tyá'najchij, ti'ij ajta tyí'tatzaj a'fjna i cristal. ¹²Va'tíj pu jin curiá'nami' ajta tyámua' tyé'ejtyee, tamuáamuata' japuan hua'puaj pu ará'axcaa jo'tij ja'pueertaj, ajta jo'tij ja'pueertaj tajmee a'fi mu eetyú'uuca'aj i maj tajapuá tyí'huiire', ajta néijmli'que' puéertaj jitze síij ajta síij a'yaa pu tyé'yu'si'huaca'aj je'ej maj ántya'ruj a'fimaj i tyeítjeristyamua'me'en i maj hua' jitze eeráma'can a'fimaj i yójmua'mua' maj Israel jitze ajtyáma'can. ¹³Huéeicaj pu pua'maquéj a' puéertaca'aj a'ájna pujmua', jo'tij i xicáj jé'ejnyinyii, ajta huéeicaj pua'maquéj ajtyapuá'ij pujmua', a'yaa pu ajta huéeicaque' tyá'pueertaca'aj áatyey pujmua', ajta huéeicaque' a'ájna pujmua' jo'tij i xicáj ja'ancáru'pij. ¹⁴Ajta tamuáamuata' japuan hua'puaj i tyetyéj ataquéetime i ti japuan ájtaavijhuaca' i ti jin curiá'nami' i chájta'naj, a'fj pu'ij jitze á'yu'si'ij je'ej maj ántya'ruj i maj tamuáamuata' japuan hua'puaj ará'asej, i cánya'aj ti hua'antýíhuoj.

¹⁵Ajta a'fjna i ti tajapuá tyí'huiire' ti nyajamuan tyí'xajtaca'aj, a'fi pu tyi'tíj iityéchooca'aj ti'ij ciyéj ti ooroj jin taavijhuaca'aj, a'fi pu a'fin pué'een i ti jin jaatyé'iten a'chu tij ve'ej i chájta'naj, ajta a'chu ti antayóhuaj i puéertaj, ajta a'chu ti ájtyeej i ti ájtaavijhuaca'. ¹⁶Ajta i chájta'naj juxa'aj pu huatátyeevi'ca'aj, a'chu ti huatátyeej a'yaa pu cha'tána'aj ooyóhuaj. Ajta i ti tajapuá tyí'huiire' a'fi pu jaatyé'itej

i chájta'naj a'íjna jime' i ciyéj, hua'puaj ví'ra'aj quilometroj pu huatátyeej i chájta'naj, a'yaa pu cha'tána'aj aantayóoj, ajta a'yan cha'tána'aj ájtyeevi'ij. ¹⁷Aj pu'ij té'ej jaatyé'itej a'íjci i ti ájtaavijhuaca', a'yaa pu'ij ájtyeej huéecatyej japuan anxíviij meetroj pu ájtyeej, ajta a'íjna i ti tajapuá tyí'huüre' a'yaa pu tyetyé'itej mati'ij tyá'mua'reej i tyétyacaa.

¹⁸Ajta i jáxu'uj tyetyéj pu jin ájtaavijhuaca' maj a'yan jatamuá'muaj tíjin diamante, ajta néijmi'i i chájta'naj, ooroj pu jin taavijhuaca'aj, ajta a'yan tya'tátaave'ej tí'ij i jájtya'huaa. ¹⁹Ajta i ti atátaavijhuaj i ti japuan ájtaavijhuaj i ti jin curiá'nami' i chájta'naj, naa pu tyá'mua' tyí'taavijhuaca'aj a'íjna jime' i tyetyéj ti huápu'i'ij naa huasé'rin, anaqueéj pu a'íjna i tyetyéj ti a'yan ántyapuaj tíjin diamante, ajtáhua'aj síij i zafiro ti puírícij, ajta a'íjna i ágata ti tyetyéj pué'een ti síichira', ajta a'íjna i tyetyéj ti huá'raa esmeralda ti ántyapuaj, ²⁰ajta a'íjna i ónice ti yú'xare', ajta a'íjna i cornalina ti po'vij, ajta i crisólito ti tyóomuara', ajta a'íjna i berilo ti cíi tyí'tyoomuara', ajta a'íjna i topacio ti naa tyí'tyoomuara', a'íjna crisoprasa ti naa tyí'tyoomuara' ajta cíi tyí'hua'raa, ajta a'íjna jacinto ti nacámuaa, ajta a'íjna i amatíista ti naa tyí'nyeeri'ij. ²¹A'íjna i puéertaj ti tamuáamuata' japuan hua'puaj ará'asej, a'íj pu jin taavijhuaca'aj i peerla. Ajta néijmi'i i cáyey ooroj pu jin taavijhuaca'aj ti a'yan tyí'tatzaj tí'ij i jájtya'huaa.

²²Nyajta quee tyeyúuj a jo'séj, i chájta'naj jitze, jí'nye a'íjna i tavástara', i Dios tí néijmi'i jin antyúumua'ree, a'íi mu a'íin pué'een i tyeyúuj, ajta a'íjna i cánya'aj. ²³Ajta a'íjna jitze i chájta'naj, capu juxie've' ti i xicáj huá'tatzavi'tya'aj nusu i máxcirie', jí'nye a'íi pu jin i Dios huányeeri'ij, ajta a'íjna i cánya'aj, a'íi pu a'íin pué'een i tatzárij. ²⁴Majta a'íimaj i tyeétyee a'íi mu nyéeri'iste' ciinyej muá'ju'un i chájta'naj jitze, majta a'íimaj i maj tyihuá'ijtye' i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua, a'íi mu tyu'tátuiire'sij i maj jin chíjtyaanyi'taca'aj. ²⁵Camu a'náj tye'tyánasij jo'tij ja'pueertaj i chájta'naj jitze, ajta quee a'náj huatáca'aj ta'mej, ²⁶a'íj mu jimi tyu'tátuiire'ej néijmi'i i maj tyí'ijcha'ij i maj va'cán jin tyityatatyíj, majta i maj jin huápu'i'ij naa huasé'rihua'aj, ²⁷ajta quee a'náj tyi'tíj ti xána'vi're' utyáruyij u chájta'naj jitze, nusu a'tíj ti je'ej pua'aj tyí'tyúucha'ij, nusu i ti tyú'cuanamuaj. Sulu a'íi mu'uj i maj á'yu'si'ij i yú'xaria'ra' jitze i cánya'aj i ti hua'tá'caa mej mij jusén jin júurij.

A'íjna i játya'naj ajta i ciyéj ti a'áa já'sejre'

22 ¹A'íjna i ti tajapuá tyí'huüre' pu játya'naj naataséjraj ti naa éenye'ej mu'iyey, ajta a'íjna i jájtyij júuricamej pu tyu'tá'caa. Naa pu tyí'me'estij i jájtyij tí'ij i cristal, ajta a'áa je'rányajcaa jo'tij jo'tyéjvee i ipuárij ti jitzán acájca i Dios, ajta a'íjna i cánya'aj.

²Ajta a'áa jé'ta' je'cámui'yaca'aj i cáayej jitze, ajta juxa'aj i ciyéj tye'ejtyaváatima'caa jo'tij joo'ástimee i jájtyij, a'íi pu a'íin pué'een i ciyéj i maj jin júurij muá'ra'nyij, tamuáamuata' japuan hua'puaj pu puamáj tajcaria'aj séej nyinyi'ra'aj jitze, ajta i xámue'ra', a'yaa pu tyí'huiire' mej mij a'íjna jin tyihuó'huaatyelen a'íimaj i maj séej chuéj japua jo'cháatimee. ³Capu che' tyi'tíj séeria'aj ta'mej ti je'ej pua'aj huó'uurej. A'íjna i ipuariáara'an i Dios ajta i cánya'aj, a'íi pu séeria'aj ta'mej i chájta'naj jitze, mej mij i tye'ityeristyamua'melen jaatyáanajche. ⁴A'íi mu jaséeraj muá'ju'un, ajta huá'cuaatze' séeria'aj ta'mej je'ej ti a'íin ántyapuaj. ⁵Capu a'náj huatyática'rij a'ájna, majta a'íimaj i maj a'áa ja'chej, capu che' hua' jitze juxié'va'aj ta'mej i tatzárij, nusu i xicáj, ji'nye a'íi pu tavástara' i Dios hua'tátzaviraj ja'mej, majta a'íimaj mu tyi'íitaj muá'ju'un jusén jime'.

⁶Aj pu'ij a'yan tyinaaté'exaaj a'íjna i ti tajapúa tyí'huiire' tíjin:

—A'íi pu i nyúucarij tzáahuatyí'ra'aj jin séejre' ajta ji'récán jime'.

A'íjna i tavástara' i Dios, a'íi pu a'yan tyihuotá' i ju júuricamej a'íjma i maj jitzán ma'can tyí'xajtaca'aj, a'íi pu'ij ajta nyéetzij nyojo'ta'ítyaca' nyej nyij tyihuotáséjratye'len a'íjma i maj jahuiire' i Dios je'ej ti jiye'tzín atyojo're'nyesij.

⁷—¡Jiye'tzín nu uvé'nyesij!

¡Che' huatóotyamua've'len a'íjna i ti ja'astej je'ej ti tyé'yu'si' a'íjci i yu'xarij jitze!

⁸Nyáaj, Juan, nyáaj nu jáanamujri' nyajta jaaséej je'ej ti tyé'yu'si' a'íjna jitze i yu'xarij. Ajta nyati'ij a'yan tyáanamujri', nyajta a'yan tyu'séj, aj nu nyij jimi tyítunutaca' a'íjci i ti tajapúa tyí'huiire', nyej nyij jaatyáanajche. ⁹Ajta a'íjna a'yaa pu tyinaaté'exaaj tíjin:

—Capáj a'yan rijcaj, ji'nye nyáaj nu nyajta jahuiire' i Dios, a'yájna pati'ij muáaj, ajta mati'ij majta a'ihuáamua' i maj Dios jitze ma'can tyí'xajtaca'aj majta néijmi'i a'íimaj i maj a'yan ricij je'ej ti tyé'yu'si' a'íjci jitze i yu'xarij. Pata'aj a'íj huatyáanajchej i Dios.

¹⁰A'yaa pu ajta tyinaaté'exaaj tíjin:

—Capáj ja'avaataj i nyúucarij ti á'yu'si'ij a'íjna jitze i yu'xarij, ji'nye pu'ríj atyojo're'nyesij a'ájna xicáara' ti jitzán néijmi'i tye'entyipua'rij. ¹¹Ajta a'íjna i ti je'ej pua'aj tyi'tyúucha'íj, che' ooj je'ej pua'aj tyi'tyúucha'íj, ajta i ti xána'vi're', che' ooj xána'visi' séjre'ej, ajta i ti ji'réenye'ej séejre' i Dios jimi, che' ooj tyámua' tyí'sejria'aj.

¹²—A'yaa pu tyi'ja'yájna, nyáaj nu jiye'tzín uvé'nyesij, nyajta jaa'á'sima'aj na'mej je'ej ti síj tyi'tíj jin huaríj. ¹³Nyáaj nu a'íin pué'een i ta'nájcaj, nyajta i nyaj uvé'tyajtíj, nyajta a'íin pué'een i nyaj jájcuaj imuáj huaséjre, nyajta jusén jime' séeria'aj na'mej, nyáaj nu anaquéej huataséjre tí'ij quee xu tyi'tíj séjria'ca'aj, nyajta nu a'íin

pué'een i nyaj néijmi'i tya'ancuriáa'sij ti'ij tye'entyipua'rej ijíj ti tyí'sejre'.

¹⁴Miche' huatóotyamua've'en a'íimaj i maj tyí'jo'sicaa i tyúucaanaa ti'ij a'yan tyihuó'ci'tyij maj jáacua'nyij i táque'ra' i ciyéj i maj jin júurij huatyá'itzeere'en, mej mij majta a'áa jo'tyájrutyej jo'tij ja'pueertaj i chájta'naj. ¹⁵Majta apua'quéj mu jo'tyá'itzeere'ej i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íij, majta i maj tyí'chahuaaraj, majta i maj juxana'cire', majta i maj tyí'tyacui'caa, majta i maj sánturij na'michej majta néijmi'i i ti a'yan tyihua'ránajchi i ti hue'tzij pué'een, mej mij a'náj tina'aj tyí'hue'taj.

¹⁶—Nyáaj, Jesús, nyáaj nu jaata'ítyaca' ja'mua jimi a'íjci i ti nyahuiire' ti'ij tyajamuaté'examtye' mua'ajmaj mu siaj jusi'rii i tye'yúuj tzajta'. Nyáaj nu a'íin pué'een i nyaj David jitze eeráma'can. Nyáaj nu a'íin pué'een i xú'ra'vej ti eeré'nyinyii tapuá'risima'caj.

¹⁷Ajta i júuricama'ra' i Dios, ajta i ti oochán huatyéevichej i cánya'aj, a'yaa mu tyí'xaj tijin:

—Mupo'vé'me'.

Ajta i ti iityánamuaj, che' ajta a'yan tyu'taxáj tijin:

—Mupo'vé'me'.

Ajta i ti í'mu'uj, ajta jaxie'va'aj ti huaye'en, che' mujo'vé'me'en ajta je'en huáapua'aj jaay'élen i jájtyij i ti jin júurij huatyá'itzeere'ej.

¹⁸Ajta néijmi'i i maj janamuaj je'ej ti tyé'yu'si' a'íjci jitze i yu'xarij Dios jimi ti já'ma'can, tipua'aj seequéj tyaataxáj, Dios pu puéjtzij jaatá'sij a'yájna ti'ij tyé'yu'si' a'íjci jitze i yu'xarij. ¹⁹Ajta tipua'aj a'tíj je'cácaa jóo'uunaj i ti tyé'yu'si' i yu'xarij jitze, Dios pu jáa'ri'raj i ti jaci'tyij ti jáacua'nyij i táque'ra' i ciyéj ti jin júurij já'ra'nyij, ajta quee che' jaci'tyij ti a'áa jo'tyájrutyej i chájta'naj jitze ti naa een, a'yájna ti'ij tyé'yu'si' i yu'xarij jitze.

²⁰Ajta i ti a'íjna jin a'yan tyí'xaj, a'yaa pu tyí'xaj tijin:

—A'yaa pu tyí'ja'yájna, nyáaj nu jiye'tzín uvé'nyesij.

Che' a'yan tyá'ra'nyij. ¡Mupo'vé'me' tavástara' Jesús!

²¹Che' a'íjna i tavástara' i Jesús, che' a'íin tyámua' néijmi'caa mua'ajmaj tyajamuáacha'íin.